

3|2010

INTERNÍ AUDITOR

ROČNÍK 14, ČÍSLO 3 2010 (57)

ČTVRTLETNÍK ČESKÉHO INSTITUTU INTERNÍCH AUDITORŮ

- ▲ SW PODPORA INTERNÍHO AUDITU
- ▲ ROZHOVOR SE STAROSTOU KUTNÉ HORY, IVO ŠALÁTKEM
- ▲ POZVÁNKA NA MEZINÁRODNÍ KONFERENCI ČIIA (PRAHA 2010)
- ▲ OHLÉDNUTÍ K ZAČÁTKŮM ČASOPISU – PŘÍLOHA

REGULACE A JEJÍ VLIV NA ROLI A HODNOTU INTERNÍHO AUDITU

11–12/11/2010

ČESKÁ REPUBLIKA – PRAHA

15 let ČIIA

Konference je realizována pod záštitou pana Štefana Füleho,
člena Evropské komise

PROGRAM

1. den – 11. listopadu 2010

8:30 registrace
9:30 zahájení – **Petr Vobořil**, prezident ČIIA
10:00 **Phil Tarling** (The IIA, ECIIA)
10:30 **Philip Ratcliffe** (past prezident IIA VB a Irsko)

11:30 oběd

SEKCE A – PŘÍNOS REGULACE PRO HODNOTU IA

Josef Severa (Ernst & Young) 12:45

PANELOVÁ DISKUZE – Pojišťovny 13:15

Ludmila Přibilová (Česká podnikatelská pojišťovna)

Antonín Šenfeld (Komerční pojišťovna)

Peter Štefánik (Česká pojišťovna)

přestávka 14:35

Ester Stern

(Rakousko, The Organization for Security
and Co-operation in Europe)

15:05

PANELOVÁ DISKUZE – Výbor pro audit 15:35

Luboš Řežábek (OKD)

Miroslav Zámečník (České dráhy)

Vladimír Brož (Telefonica O2)

Jaromír Jiroudek (J+Consult) 16:55

20:00

SEKCE B – VLIV REGULACE NA ROLI INTERNÍHO AUDITU VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Frank Mordacq

(Francie, Controleur Budgétaire et Comptable Ministériel)

12:45

Robert Gielisse

(Francie, Head of Unit at European Commission)

13:25

přestávka

14:45

Stéphan Roudil

(Francie, Inspection Generale des finances)

15:55

společenský večer

2. den – 12. listopadu 2010

8:30

registrace

PANELOVÁ DISKUZE – Banky 9:00

Bohuslav Poduška (Česká spořitelna)

Pavel Racoča (Komerční banka)

Júlia Čillíková (Národná banka Slovenska)

Oldřich Kovář (Kronovision) 10:30

Slobodan Gavrovič (Srbsko, Ministerstvo financí) 9:00

Lage Olofsson (Švédsko, Auditor General
of the Republic of Kosovo) 9:40

Jan Kinšt (Evropský účetní dvůr) 10:20

11:00

přestávka

11:45

Jean-Pierre Garitte (ECIIA)

12:15

Kamil Čermák (Institut členů správních orgánů)

12:45

ukončení **Petr Vobořil**

12:55

oběd

OBSAH

Úvodník

Jan Kovalčík 1

Rozhovor s členy Rady ČIIA

Zuzanou Silberovou a Tomášem Pivoňkou
Jan Kovalčík 2

Softwarové nástroje pro audit „aneb cesta k vyšší efektivitě, kvalitě a účinnosti auditu“

Petr Švub 4

IDEA – Použití v interním auditu

Pavlaína Němcová 10

Dobry (podzimni) vıtr v technologickıch plachtıch

Jaromıir Jiroudek 12

Bylo nebylo, aneb jak internı auditor k softwaru pıišel...

Věra Fialková, Pavel Sitta 14

Faktory, kotrıe ma vedli k vıberu softveru pre podporu riadenia tımu internıho auditu

Oldřich Kovıř 18

Friend or Foe?

20

Porušení rozpočtové kázně v praxi a úloha internıho auditora

Anna Velıřková 23

Kulatıy stıil pro veřejnou sprıvu v Kutné Hoři

Daniel Hıusler 24

Rozhovor se starostou Kutné hory, Ivo Šalátkem

Daniel Hıusler 25

Z činnosti komise pro primární systém dohledu – rozhovor s Ing. Evou Janouškovou

Daniel Hıusler 27

Čho si Petr povšiml (nejen) v legislativě

Petr Kheil 29

Gopas – Nové testovací centrum

30

Účetní poradce/Účetní poradce pro sprıvu měst a obcí

Jolana Jakoubková 32

Z jednání Rady ČIIA

Daniel Hıusler 35

Novı členové ČIIA

35

English Annotation

36

Váženı čtenıři, auditorı, dnes se vım do rukou dostává třetı číslo časopisu Internı auditor v letošním roce. Těma, kotrıe bylo zvoleno – „softwarovı podpora internıho auditu“, je trvale velmi aktuální. Tato aktualnost stıale narıstı v kontextu s tım, jak se profesı internıho auditu vyvíjí a jaké nároky jsou na ni kladeny. Jde o záležitost, kotrıá vıce, než by se zdılo, ovlivňuje každodenně naši práci, zvyšuje naši vıkonnost, efektivnost, pomáhá nım udržet pıehled v naších agendách, vıždy vše rychle vyhledat a doložit. Toto číslo časopisu se zabývá jak softwarovou podporou „řızení auditu“, tak softwarovou podporou „vıkonu auditu“.

Pokud nemáte s těmito nástroji většı zkušenosti, budou vım určıtě následující strıanky inspirující pomůckou. Pokud jste zkušenı uživatelé, můžete konfrontovat své kroky a zkušenosti se zkušenostmi vaších kolegů. V každém pıípadě zjistíte, že jde opravdu o velmi užitečné nástroje, kotrıch se není nutné obávat. Jsou velmi dobrým, rychle se rozvíjejícím pomocníkem. Samy za nıs sice nic neudělají, musíme se je naučit používat, vědět, co chceme, ale pak to stojí za to.

Při pııpravě tohoto čısla jsme oslovili jednak naše kolegy, internı auditory, aby se podělili o svoje zkušenosti s vıběrem, pııpadně vıvojem a s využíváním softwarovı podpory v každodennı praxi, tak i pııpadně dodavatele těchto systémů/nástrojů, aby nım předali svoje poznatky a pııblížili nabízené produkty. Uvıtáme i vaše reakce, kotrıe budeme moci zveřejnit v časopise. Vaše názory, poznatky a doplnění budou určıtě vítaným vodıtkem pro auditorskou veřejnost při úvahách, kotrıy produkt pııpadně použít, co zväzıt při jeho vıběru, jak postupovat při jeho zavıdění a používání.

Neopomněli jsme samozřejmě naše stıalé rubriky, jako je rozhovor se členy rady institutu, tentokrıt s těmi, kotrıı jsou odpovėdni za vzdělávání v „komerční sfěre“. Dále pıınıšíme rozhovory s osobnostmi působícími aktivně v veřejnı správě. Naše anketa dokresluje nosné těma tohoto čısla časopisu a je malým okénkem pıımo do praxe, k našım kolegům. Tradičně pıınıšíme sloupek k nové legislativě a dalšı informace.

Časopis obsahuje pozvánku na mezinárodní konferenci o internım auditu v Praze v hotelu Olympik ve dnech 11. a 12. listopadu 2010. Skrývá rovněž malě pııekvapení, historicky první číslo čtvrtletníku Českého institutu internıch auditorů z roku 1997. Nejde jen o nostalgickou vzpomıнку, ale zejména o možnost zhodnocení, zda cíle, o kotrıch se zmiňuje JUDr. Vladimır Valenta ve „slovu prezidenta“, jsou naplněovány a zda se časopis „neztratil“.

Nynı mi již nezbývá nic jiného, než vım za redakční radu popřát pııjemné chvílky vıždy, když časopis berete do rukou.

Jan Kovalčík

Editorial

Jan Kovalčík
1

Software Tools

Petr Švub
4

IDEA – Use in Internal Audit

Pavlaína Němcová
10

Good (Autumn) Wind in the Technology Sails

Jaromıir Jiroudek
12

Once Upon a Time or How the Internal Auditor Came by Software

Věra Fialková, Pavel Sitta
14

Factors which Lead Me to the Choice...

Oldřich Kovıř
18

Friend or Foe

20

Breach of the Budgetary Discipline

Anna Velıřková
23

Interview with the Mayor – Ivo Šalátek

25

Interview with Ing. Eva Janouskova

Daniel Hıusler
27

Petr Kheil
Peter Noted
29

Gopas New Testing Centre
30

New Members
35

English Annotation
36

Dobrý den vážení hosté,
v rámci našich rozhovorů s jednotlivými členy rady ČIIA, jejichž cílem je seznámit naše čtenáře s představitelkami a cíli spojenými s novou či staronovou funkcí v radě, oslovuji vás, jako členy rady odpovědné za oblast vzdělávání v „komerční“ sféře. Vzdělávání je významnou aktivitou ČIIA, jedním ze základních pilířů při poskytování služeb členské základně. Ve vás osobně vidím záruku kvalitní, cílevědomé a efektivní práce. Rád bych vám položil několik otázek:

V rámci rady ČIIA jste oba dva dostali do vínku oblast vzdělávání. Je to pro vás zcela nová oblast, nebo již máte zkušenosti s touto disciplínou?

DR. SILBEROVÁ:

Oblast vzdělávání pro mne není novou oblastí, úplně nejpůvodnější mé povolání © bylo přednášení matematické analýzy na katedře matematiky. Samozřejmě, že profesní vzdělávání interních auditorů komerční sféry má svá specifika, a proto jsem ráda, že se této oblasti mohu věnovat, a získat tak další zkušenosti. Vzhledem k poměrně širokému záběru této oblasti je z mého pohledu také velmi dobře, že se jí přímo věnujeme za radu ČIIA dva, protože i zde platí pravidlo „více hlav více ví“. Současně je oblast vzdělávání pravidelným bodem programu jednání Rady ČIIA, takže je tomuto tématu věnována náležitá pozornost.

MGR. PIVOŇKA:

Vzdělávání se v ČIIA věnuji dlouhodobě: spolupodílel jsem se na podobě několika vzdělávacích programů, osm let působím jako lektor, občas zasednu i do posluchačské lavice. Výhodou je i to, že mám možnost srovnání s podnikatelskou a univerzitní praxí: vzdělávání auditorů se věnuji profesionálně v rámci svého zaměstnání a několik let jsem přednášel interní audit na VŠE.

Zajisté jste se současným stavem v oblasti vzdělávání po nástupu do funkce intenzivně zabývali. Pokud se díváte na současný

systém vzdělávání aplikovaný v rámci ČIIA, vidíte nějaké významné „trhlíny“, které je nutno zacelit, či disproporce k odstranění? Nebo jste převzali tuto oblast v dobré kondici?

DR. SILBEROVÁ:

Dle mého názoru by nebylo dobré, pokud bychom na daný dotaz pouze odpověděli, že není potřeba žádných změn. Oblast vzdělávání je totiž jednou z oblastí, kde by k pravidelným změnám mělo naopak průběžně docházet, protože obsahová náplň vzdělávání by měla reflektovat nové poznatky a zkušenosti. Mám-li mluvit za sebe, tak mne nejvíce překvapila určitá ustrnulost nabízených vzdělávacích akcí v katalogu. Je proto potřeba provést určitou inventuru, co se týče nabízených akcí z pohledu jejich návěstivosti na jedné straně a současně zda nabídka odpovídá i aktuálním a novým trendům v jednotlivých oblastech. Zda je tedy dána možnost interním auditorům, kteří mají zájem o vzdělání, se dozvědět nové již aplikované či připravované postupy, metody či legislativní požadavky v oblastech, které jsou pro interní auditory relevantní. Vzdělávací aktivity by měly být i platformou pro sdílení zkušeností z auditorské praxe mezi interními auditory navzájem.

MGR. PIVOŇKA:

Myslím, že je třeba rozlišit různé typy vzdělávání, které ČIIA poskytuje. Jsou oblasti, které jdou přirozenou cestou „evolučního“ vývoje, který je iniciován ze zdola a má svoji vnitřní energii (vzdělávání ve veřejném sektoru), a jsou oblasti, které vyžadují razantní změnu – to je pro nás aktuálně krátkodobé vzdělávání, tedy klasické semináře. Dobrou kondici nebo úspěšnost vzdělání můžeme v rámci ČIIA měřit v podstatě dvěma způsoby: návěstivostí seminářů a spokojeností návěstivníků. Oba tyto indikátory vykazují (pro nás) neuspokojivé hodnoty, a tak jsme za výrazné podpory Prezidenta a Kanceláře ČIIA udělali poměrně obsáhlou analýzu současného stavu a právě nyní formulujeme akční plán vedoucí k systémovým změnám. Paralelně jsme se jednorázově soustředili na vylepšení nabídky na 2. pololetí tohoto roku s cílem odstranit, anebo alespoň nabourat onu ustrnulost v nabídce, o které mluví Zuzana.

RNDr. ZUZANA SILBEROVÁ, PhD., CIA

absolvovala Přírodovědeckou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, v letech 1992–1994 působila jako odborná asistentka na katedře matematiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Od května 1994 pracuje v ČNB, v letech 2001–2006 zastávala pozici vedoucí referátu pro vnitřní řídicí a kontrolní systémy bank (včetně problematiky corporate governance, interního auditu, funkce compliance a prevence legalizace výnosů z trestné činnosti) odboru dohledu na místě, sekce bankovní regulace a dohledu. Od října 2006 do září 2008 působila na pozici ředitelky odboru dohledu nad pojišťovnictvím, sekce dohledu nad finančním trhem, od října 2008 zastává funkci náměstkyně ředitele sekce dohledu nad finančním trhem. V roce 2002 absolvovala doktorské studium na Vysoké škole ekonomické v Praze, od roku 2003 je držitelkou certifikátu CIA. Přednáší na domácích i zahraničních konferencích. Členkou ČIIA je od roku 2002.

Mgr. TOMÁŠ PIVOŇKA, CIA

je manažerem Ernst & Young pro oblast interního auditu, vnitřních kontrolních systémů a Corporate Governance. V těchto oblastech také pravidelně přednáší (pro Český institut interních auditorů, Komoru auditorů ČR nebo Vysokou školu ekonomickou) a publikuje (Ekonom, Auditor, Interní auditor). Tomáš Pivoňka absolvoval Právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, je držitelem mezinárodního certifikátu Certified Internal Auditor (CIA) a je certifikován Mezinárodním institutem interních auditorů pro hodnocení kvality interního auditu. Tomáš původně pracoval v oblasti veřejné správy (krajská samospráva, Kancelář prezidenta republiky) a internímu auditu a kontrole se věnuje více než 10 let. Tomáš byl v období 2004–2006 vice-prezidentem ČIIA pro standardy a know-how.

Máte vytvořenu představu, kam chcete vzdělávání posunout? Jakého cílového stavu dosáhnout v dohledné době? Jsou dostatečně známa očekávání „klientů“? Mapujete podmínky a prostředí?

DR. SILBEROVÁ:

Kompletní změna vzdělávacího systému je běh na delší trať, jednotlivé změny musíme provádět s rozvahou, protože i sebelépe míněná změna, pokud by byla udělána necitlivě, by mohla způsobit více škody než užítku. Zvolili jsme proto cestu postupných změn. V této fázi se nyní soustředíme na krátkodobé vzdělávání, a až dosáhneme dle našeho názoru „žádoucího stavu“, chtěli bychom se více věnovat i vzdělávání dlouhodobému. Co se týče cílového stavu, máme samozřejmě zájem na tom, aby vzdělávací akce ČIIA byly pro účastníky zajímavé a užitečné pro jejich profesní rozvoj, a staly se tak vyhledávanými vzdělávacími akcemi nejen interními auditory, ale i dalšími příbuznými profesemi, např. pracovníky z útvarů compliance, řízení rizik, controllingu apod. To vše za rozumnou cenu.

MGR. PIVOŇKA:

Zatím detailněji řešíme krátkodobé vzdělávání a zde je má představa jednoduchá. Tržby za semináře budou v tomto roce kolem 4 milionů korun, v příštím roce 5 milionů korun. Každý interní auditor bude měsíc co měsíc bombardovat svého nadřízeného nebo útvar HR se žádostí o schválení školení v ČIIA a hodnocení seminářů bude na výbornou ☺.

Neplánujete v oblasti vzdělávání rozšíření spolupráce s jinými profesními organizacemi, příbuznými profesemi?

DR. SILBEROVÁ:

S rozšířením spolupráce počítáme, nebylo by dobré, aby byl ČIIA v izolaci, v současné době probíhá mapování možností navázání takovýchto kontaktů, na podzim budeme vědět více.

MGR. PIVOŇKA:

Nastartování spolupráce s partnerskými organizacemi a příbuznými profesemi je součástí připravovaného akčního plánu. Jak už zmínila Zuzana, jde především o compliance, řízení rizik, controllig a ve veřejné správě o finanční management (správe rozpočtu, hlavní účetní) a projektové manažery u fondů EU. Ale i v rámci naší komunity máme skupinu, se kterou jsme v minulosti nijak zvláště nepracovali a která je pro nás klíčová – vedoucí útvarů IA. I toto bychom chtěli změnit a s těmito vedoucími aktivně komunikovat a znát jejich aktuální potřeby. Dále chceme prohloubit spolupráci s auditory, kteří se už organizují na profesním základě, zjm. auditory v bankovním a pojišťovacím sektoru.

Bude, dle vašeho názoru, docházet v budoucnosti k nějakým rozdílům v systému vzdělávání v komerční sféře a ve veřejné správě? Máte s kolegy, kteří mají na starosti vzdělávání ve veřejné správě, nastaven společný koncept?

MGR. PIVOŇKA:

Veřejná správa je v oblasti vzdělávání velmi důležitá (u seminářů nám v minulém roce přinesla přes 80 % tržeb), nicméně má svá specifika a koncepce vzdělávání je zezdola rozvíjena v Sekci veřejné správy. Právě pro tuto důležitost jsem se zástupci Sekce veřejné

správy dohodl na své účasti v rozvojových aktivitách v oblasti vzdělávání tak, abychom mohli co nejvíce uplatňovat synergie a dobré nápady. Nyní k odlišnostem. Z mého pohledu existují mezi komerční a veřejnou sférou tři základní rozdíly. Veřejná správa je regulovaná oblast, chybí zde uznávaná certifikace/standard a je více citlivá na cenu. Se všemi rozdíly ČIIA aktivně pracuje. Je připraven nový základní kurz, který splňuje požadavky na akreditaci a zohledňuje poslední vývoj legislativy, klíčovým bodem spolupráce s Ministerstvem financí je příprava národního vzdělávacího standardu a u seminářů pro veřejnou správu hledáme veškeré možné cesty jak vzdělávání přiblížit a zlevnit (např. organizací seminářů přímo v regionech a prostorech, které zajišťuje člen ČIIA zdarma ve své organizaci).

Jakým způsobem by mohl pomoci např. Časopis interní auditor při podpoře vaší práce a při propagaci vzdělávání? Ptám se proto, že jde o jeden z informačních kanálů. Ale jsou i další a mnohem pružnější způsoby oslovení potenciálních účastníků školení. Jak se je chystáte využít?

DR. SILBEROVÁ:

S využitím časopisu Interní auditor jako jednoho z informačních kanálů pro předávání informací o vzdělávacích aktivitách a současně i pro získávání zpětných vazeb od členů ČIIA (formou dotazníkových akcí) určitě počítáme. Kromě časopisu se jako další rychlé informační zdroje osvědčily webové stránky ČIIA a e-mailová korespondence zasílaná přímo jednotlivým členům ČIIA.

Vím, že máte náročná zaměstnání a další aktivity. K tomu ještě vykonáváte zodpovědnou práci v radě našeho institutu. Jak vše zvládáte? Jak odpočíváte? Jaký způsob relaxace je pro vás nejlepší?

DR. SILBEROVÁ:

Pro mne osobně je největší relaxací moje dcera, která mi dokáže velmi rychle nabít baterky ☺, je ve věku, kdy má ráda cestování za poznáním, výlety do přírody či různé aktivity spojené s pohybem, a tak si vychutnáváme společně strávené chvíle skutečně plnými doušky. Děkuji za otázky a těším se na spolupráci jak s časopisem, tak i se členy ČIIA!

MGR. PIVOŇKA:

U mě to je také rodina, přátelé a hudba. V létě pak speciálně vícedenní trekování po horách, nejlépe tam, kde není signál mobilních operátorů.

Ve vaší práci vám přeji hodně trpělivosti a úspěchů. Těším se, že vliv nových přístupů a vylepšení brzy pocítí členové ČIIA, a nejen oni.

Děkuji vám za rozhovor.

Rozhovor realizoval Ing. Jan Kovalčík, CIA, vedoucí Redakční rady časopisu a webových stránek ČIIA

SOFTWAREOVÉ NÁSTROJE PRO AUDIT

„aneb cesta k vyšší efektivitě, kvalitě a účinnosti auditu“

Abychom mohli jako auditori přinášet našim klientům pověstnou přidanou hodnotu, pomáhat dosahovat cílů organizace a zdokonalovat její procesy, je potřeba abychom neustále zlepšovali i své vlastní postupy a techniku práce. Jednou z možností jak dosáhnout vyšší efektivity, kvality a účinnosti auditu může být nasazení softwarových nástrojů pro podporu auditu.

Pod zdánlivě jasným označením „softwarové nástroje pro audit“ se skrývají dvě různé skupiny počítačových programů, které mohou auditorům velmi dobře sloužit.

První skupinou je **software pro řízení auditu**, jehož smyslem je podpora řízení útvaru auditu či samotného auditu, tedy podpora činností, jako je analýza rizik, plánování, evidence auditů a pracovní dokumentace, sledování a vyhodnocování plnění přijatých opatření a další.

Druhou skupinou je **software pro podporu výkonu auditu**, který pomáhá auditorům při realizaci konkrétního auditu částečnou automatizací zpracování velkého objemu dat, výběru vzorku apod. Tuto skupinu si necháme jako téma pro příští číslo a v tomto článku se budeme věnovat té první, softwaru pro řízení auditu.

V ČEM VÁM MŮŽE SOFTWARE PRO ŘÍZENÍ AUDITU POMOCI?

Prostor pro systémy řízení auditu najdeme v každé fázi auditního procesu. Pojdme si tedy jednotlivé fáze projít a ukázat si, co vše nám takový systém může nabídnout.

PLÁNOVÁNÍ

Standard IIA č. 2010 – Plánování vyžaduje, aby byly plány interního auditu založeny na vyhodnocení rizik. Většina komerčních systémů umožňuje pro tento účel

vybudování organizačního, procesního i kombinovaného pohledu na organizaci, stejně jako si dokáží poradit s kvalitativním či kvantitativním přístupem k hodnocení rizik. Vytvořením vlastního pohledu na organizaci (který může sdružovat více procesů či útvarů) lze vyhodnocovat rizika i s ohledem na strategické cíle společnosti. Získáte tak nástroj pro systematické sestavení rizikového profilu organizace, do jehož tvorby a aktualizace můžete aktivně zapojit i management. Šikovnější řešení totiž umožňují přístup i jiným uživatelům než z řad auditorů. Manažeři tak mimo jiného mohou pravidelně provádět odhad rizik v jimi řízených útvarech či procesech.

Kromě „analýzy rizik“ vám systém také může pomoci naplánovat jednotlivé audity. Na základě analýzy rizik a případně jiných faktorů si zvolíte téma auditu, například proces nákupu zboží a služeb. Protože jste ve své organizaci systém již naplnili údaji, načtou se k plánovanému auditu i související podprocesy, jejich klíčová rizika a řídicí a kontrolní mechanismy, jimiž se snaží organizace mít rizika pod kontrolou. Software vám může pomoci i s návrhem potřebné kapacity, optimalizovat rozložení dostupných zdrojů, sestavit vhodný auditorský tým, protože jej pravidelně „krmíte“ údaji o certifikaci, jazykových a jiných dovednostech svých auditorů, upozorní na legislativní požadavky či periodu ověření dané oblasti. Do svého periodického plánu zadáte i ostatní činnosti a jejich plánovanou kapacitu, kterou lépe odhadnete díky údajům o skutečně čerpané kapacitě v předchozích obdobích. Vaši auditori totiž v systému pravidelně vykazují, kolik hodin věnovali jednotlivým aktivitám z plánu. Nejdříve sice tuto povinnost nevětili s nadšením, ale čas ukázal, že pokud věrohodně vykáží spotřebovanou kapacitu, dostanou v dalším období adekvátní prostor pro činnosti, které od nich vyžadujete.

Chcete mít kontrolu nad průběhem a kvalitou auditu? Žádný problém. Nastavení procesu zpracování auditu dle vašich požadavků a osvědčených postupů („Workflow“) by mělo být jednou ze základních vlastností systému. Plánované audity mohou například podléhat elektronickému schválení vašeho výboru pro audit, nebo alespoň řediteli útvaru auditu. Teprve poté bude moci nastavený manažer auditu či vedoucí auditorského týmu zahájit přípravnou fázi.

PŘÍPRAVA AUDITU

V rámci fáze přípravy vám informační systém může nabídnout výhody zejména ve znovupoužití toho, co jste již jednou vytvořili nebo co pro vás někdo vytvořil. Nemám na mysli nic jiného než tvorbu programu auditu a přípravu testových otázek. Moderní systémy totiž nabízejí možnost vytvářet a spravovat knihovny testových otázek. Mnohdy je možné testové otázky přiřadit ke kontrolám, ty k rizikům a rizika typicky k procesům. Informační systém pak udržuje kompletní znalost organizace o procesech, jejich rizicích a způsobu jejich řízení. Díky testovým otázkám je uchována i znalost, jakým způsobem vyhodnotit účinnost a efektivnost nastavených kontrol, a samozřejmě výsledky takového vyhodnocení, přijatá opatření atd.

Ať už systém má nějakou tu informační výbavu do začátku, nebo si ji musíte sami vybudovat, hlavní myšlenka je v tom, že máte nebo si můžete vytvořit seznamy testových otázek na různá témata a ty pak používat v rámci auditů. Externí auditorská společnost nebo mezinárodní společnost tak může mít metodiky připravující testy soustředěny do jednoho místa a auditori v jednotlivých pobočkách (zemích) pak využijí již připravené podklady, nebo je jen minimálně upraví či doplní dle místních podmínek. Kromě úspory času při přípravě má tento

přístup výhodu kontrolního seznamu. Tedy, pokud jsou podklady dobře připravené, je horší na něco zapomenout. Navíc při realizaci stejného auditu na různých místech (například v různých zemích) lépe dosáhnete porovnatelnosti a konsolidace výsledků.

REALIZACE AUDITU

Za jednu z hlavních výhod (která se samozřejmě neomezuje jen na fázi provádění auditu, ale je zde nejvíce patrná) osobně

systemu stejně snadno. Nakonec nezávisle a objektivně vyhodnotíte nastavenou kontrolu. Do papírové formy auditorského spisu si necháte již jen ty nejnnutnější podklady a originální důkazy. Nejen vy jako auditori pak můžete vychutnávat výhody úplnosti, snadné orientace a dostupnosti elektronického spisu. Manažeři auditů a vedoucí útvaru auditu zase jistě ocení možnost schvalování prakticky čehokoliv, co jejich podřízený vytvoří. Zajistí si tak potřebnou kontrolu nad kvalitou a úplností auditu i auditorského spisu.

„Jednou z možností jak dosáhnout vyšší efektivity, kvality a účinnosti auditu může být nasazení softwarových nástrojů pro podporu auditu“

považuji dokumentaci celého auditu. Snadná a přehledná dokumentace auditu, nebo chcete-li auditní stopy, od analýzy rizik, přes plánování auditu, rizika, kontroly, testové otázky, rozhovory, výběr a analýzy vzorků apod. až po auditorské zjištění a ještě dále, je jistě snem každého auditora. Nechte se i vy nadchnout možností vytvořit či připojit k programu auditu nebo konkrétní testové otázce záznam auditora, analýzu vzorku či jiné podklady, na základě kterých jste došli k auditorskému zjištění, jež vložíte do

Další výhodou, byť to pro někoho může znít jen jako teoretický ideál, je využití znalostí napříč organizací. Díky vybudované rozsáhlé znalostní databázi procesů, rizik, kontrol a jejich zhodnocení, se můžete pro své auditorské doporučení inspirovat nastavenou a účinnou nebo jen efektivnější kontrolou stejného rizika ve své pobočce na druhém konci světa. Cítíte také tu sílu poradenství a přidanou hodnotu? Konečně vás začnou vaši klienti milovat a sami vyhledávat pro vaši schopnost dobře poradit, a ne aby si kryli záda nebo získali argumenty proč někoho vyhodit.

ANKETA ČIIA, o. s.

OTÁZKY

1. Jaké „auditorské“ software využíváte při své práci v interním auditu?
2. Který z používaných software vám přináší největší užitek pro vaši práci?
3. Jaká hlediska jsou pro vás nejdůležitější při výběru auditorského software?

Ing. Miroslav Čtvrtlík
interní auditor
Katastrální úřad pro Olomoucký kraj

1. V práci interního auditora nevyužívám žádný auditorský program. Považuji za nutné zdůraznit, že na našem úřadě je zřízeno pouze jedno systemizované místo interního auditora a už jen na základě této skutečnosti, bych nějaký auditorský software rád využíval. Na jednom dříve realizovaném školení nám byla jedna modelová verze programu prezentována, a tak vím, že by mi v mnohém práci usnadnil. Na jedné straně však je potřeba interního auditora a na straně druhé, potřeba úřadu podpořená finančními prostředky na jeho případné pořízení. A ta je bohužel v současné době plně „úspor“ téměř rozhodující. Pak poměrně podstatnou roli sehrává skutečnost, jakou pozici interní audit v úřadě má a dokáže si ho i přes jeho finanční náročnost pořídit. Nejlepším řešením by bylo, kdyby interní audit patřil mezi ty důležité procesy úřadu, kde by se profesní software stal jednou ze základních podmínek řádného výkonu funkce interního auditu.
2. Bohužel, žádný software nepoužívám.
3. Mám-li být upřímný, tak prvním hlediskem bude jeho pořizovací cena. Vnitřně se s tímto hlediskem neztotožňuji, ale v době úspor je toto hledisko primární. Až pak bych posuzoval jednotlivé aplikace softwaru z pohledu jejich skutečné využitelnosti, přínosu, úspory času s auditem spojené a objemem informací, které se vyplněním příslušných aplikací dají získat.

Ing. Zdeněk Novák
zástupce ředitele divize Ochrana společnosti
specialista DOS
Barum Continental, spol. s r. o.

1. Q-Lanys, excel, SAP.
2. Excel.
3. S ohledem na povahu auditu. (výrobní podnik) – dynamika a možnost vlastní stavby struktury dat a reportů (co se týče funkcí, tak statistika, scheduling atd.).

Ing. Erik Kobida
Interní auditor
D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a.s.

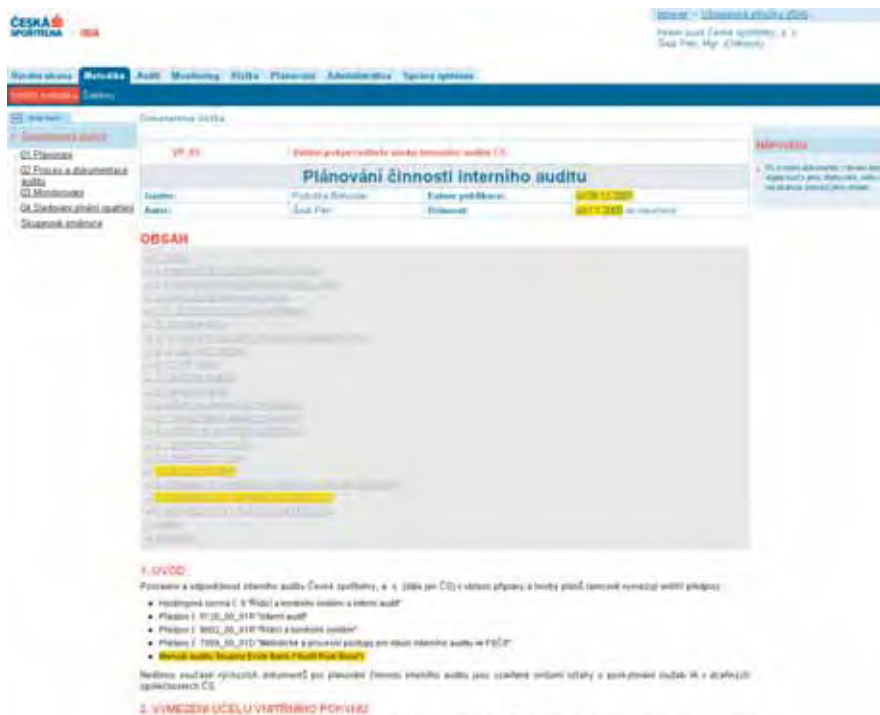
1. Žiadny.
2. Nemal som možnosť zatiaľ v praxi vyskúšať auditorský software,
3. Dostatočná variabilita, editovanie, aplikovateľnosť nových modulov a funkcionality, roznorodosť výstupov, spracovanie viacerých formátov databáz, optimálna cena za software, servis a podpora.

Ing. Radim Osuch
Interní auditor
OKD, a.s.

1. Specializovaný auditorský software v súčasnej dobe k dispozícii nemáme. K provádění analýz a testování používáme standardní Excel ve verzi 2007. Pro účely sledování implementace a plnění auditních doporučení jsme si vyvinuli vlastní aplikaci fungující na platformě MS Sharepoint Services, která je součástí firemního Intranetu.
2. Používáme pouze již zmíněný Excel, odpověď je tedy zřejmá.
3. Pokud bychom o pořízení takového softwaru uvažovali, byly by to účelnost, jednoduchost použití a cena.

PhDr. Evžen Mrázek
ředitel odboru interního auditu – M1
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

1. V minulé době jsme jeden rok používali SW pro procesní podporu činnosti IA od společnosti ASD Software, s. r. o. Aktuálně pro procesní podporu činnosti IA nepoužíváme žádný speciální SW. Pro procesní podporu činnosti Pověřeného subjektu Auditního orgánu (dále jen PAS) používáme ISA0, jehož používání auditory PAS je povinné.
2. Zatím nám žádný ze SW pro procesní podporu auditní činnosti nepřinášel očekávaný užitek.
3. Jednoduchost, srozumitelnost, naplnění potřebných funkcionalit při pláno-

UZAVŘENÍ AUDITU

Do svého nového systému jste zadali již spoustu údajů. Uznáváte, že vám již hodně práce a času ušetřil, ale chcete v té nejlepší víře audit rychle dokončit a předat výsledky klientům. Váš nový systém to „chápe“ a pomůže vám. Stačí svou prosbu vyjádřit jen jedním kliknutím na tlačítko „generovat draft zprávy“ a ve vašem oblíbeném editoru se otevře draft zprávy ve firemních barvách, vyplněná titulní stránka s názvem auditu, složením auditorského týmu a kontakty na něj, stránka s obsahem, stránka s manažerským shrnutím či přehledem zjištění a spousta dalších údajů a závěrů, které jste do systému již jednou vložili. Stačí jen doplnit nějakou tu „omáčku“ (Ještě, že ty elektronické plechovky tohle neumí, nebo zatím neumí?) a uložit hotovou zprávu zpět do systému.

Pokud máte metodiku nastavenou tak, že jste nezadali opatření přijímaná auditovanými subjekty ve fázi uzavření auditu, je na to teď ta pravá chvíle. A aby byli všichni řádně informováni, systém automaticky pošle elektronickou zprávu všem, kteří mají nějaké to opatření na starosti. Ověřujícímu auditorovi i osobám odpovědným za jeho splnění.

Všichni zapomínáme, ti šťastnější z nás občas, ostatní o něco častěji. Proto si nastavíte systém tak, aby například měsíc před blížícím se termínem opatření všechny zúčastněné upozornil. Manažerovi pak stačí jen kliknout na odkaz v doručeném e-mailu a rázem se ocitne v jemu přístupné části systému, kde si lze přečíst přesné znění opatření, prohlédnout zjištění, na základě kterých opatření přijal, prohlédnout záznamy ze svých předchozích ověření, kdy (vždy z nějakého objektivního důvodu) opatření nesplnil, nebo může dokonce

„Pro nasazení informačních systémů na podporu procesů platí, že jsou to systémy, které by se měli přizpůsobovat procesům“

SLEDOVÁNÍ A OVĚŘOVÁNÍ PLNĚNÍ NÁPRAVNÝCH OPATŘENÍ

Každý auditor ví, že projednáním zprávy a uzavřením auditu jeho práce nekončí.

vyplnit informaci, jak je s plněním opatření daleko, včetně přiložení přílohy dokládající jeho tvrzení. Až budete snít o tom, jak po zavedení svého nového systému budete opatření ověřovat od pracovního stolu,

nezapomeňte na standard 2500.A1 a jeho požadavek na zaručení provedení účinného nápravného opatření. Jinak řečeno, jsme auditoři, a dokud bude existovat papír a lidé, musíme si ve většině případů pro své objektivní ověření dojet „do terénu“.

i tací, kteří po nás nejrůznější údaje dokonce požadují, a proto „reportujeme“ na všechny strany. Představenstvu, výboru pro audit, dozorcí radě, mateřské společnosti, nejrůznějším výborům pro bezpečnost, compliance a podobným, a v neposlední řadě také

„V každém případě vřele doporučuji vytvořit funkční specifikaci. I když se rozhodnete pro krabicové řešení, měli byste vědět, co opravdu potřebujete s přiměřeným výhledem do budoucna, a podle toho hodnotit jaké systémy pro vás připadají v úvahu“

REPORTING

O všem, co audit zjistí a udělá, se samozřejmě musí reportovat. „Marketing“ je důležitou součástí práce zejména vedoucího útvaru auditu. Kromě toho jsou v organizaci

sami sobě. Vytváříme souhrnné přehledy plnění opatření, analýzy rizik, souhrnné výsledky auditů, porovnání našich plánovaných a čerpaných kapacit na audity a jiné

vání, realizaci auditů a zpracování zpráv, včetně podpory monitoringu činnosti a výsledků auditu (ve vazbě na Program zvyšování kvality interního auditu) a reportingu pro vedení organizace.

Mgr. Renáta Padrtová interní auditor OSTROJ a.s.

1. Nepoužívám žádný komerčně dostupný software, ale pro vlastní potřebu mám software vytvořený na zakázku.
2. Již výše zmíněný software vytvořený na zakázku.
3. Jednoduchost a dostupnost pouze potřebné funkcionality.

Mgr. Jiří Linek vedoucí oddělení interního auditu a vnitřní kontroly Krajský úřad Středočeského kraje

1. Oddělení interního auditu a vnitřní kontroly Krajského úřadu Středočeského kraje využívá v rámci své činnosti, kromě tradičního kancelářského softwaru (MS Word, MS Excel, MS Power point) i další softwarové produkty, a to např. ASPI, MS Visio a SW IDEA. Oba tyto programy jsou pro účely interního auditu užitečné.
2. V rámci své práce využíváme všechny výše jmenované softwary, kdy každý nám přináší užitek a zefektivnění naší práce. Jmenoval bych např. program MS Visio, který používáme jednak pro zatraktivnění designu našich auditních zpráv, a dále pro vytváření procesních map, časových os, organizačních schémat atd. Dále používáme i softwarový produkt IDEA a to zejména k analýze ekonomických dat, k výběru reprezentativního vzorku a k dalším činnostem.
3. Důležité je, aby software sloužil auditorovi, a ne auditor softwaru. Použití jakéhokoliv softwaru musí auditorovi v jeho práci pomoci, a ne mu práci přidělovat. Proto je třeba zavedení každého softwaru zvažovat, a to z hlediska přidané hodnoty, kterou pro výkon interního auditu v organizaci přinese. Každopádně ale podporujeme zavádění nových auditorských softwarů do práce interních auditorů.

Ing. Stanislav Svoboda, CIA vedoucí oddělení interního auditu D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.

1. V co neširší míře kancelářský balík (Microsoft Office Enterprise 2007) rozšířený o přídatné programy jako OneNote (výborný pro týmovou práci). Klíčem k analytické práci je pro nás

nejen MS Excel, ale zejména i MS Access a SQL. Nezbytné je mapování a analýza procesů. Protože aktuálně nemáme firemní platformu zahrnující procesní mapy, využívá interní audit MS Visio.

2. Nelze si představit práci bez MS Word s doplňky (překladové slovníky, vkládání objektů jako organigram a výstupní tabulky analýz a reportů). Velice často využíváme nadstandardních uživatelských znalostí MS Excel. Co se týče doložitelného přínosu v dosahování úspor a odhalování problémů v provozních datech, jednoznačně vítězí MS Access.

3. Obecně vyznávám zásadu, že v jednoduchosti je síla. Interní audit by měl pro běžnou činnost používat nástroje, které jsou na jednu stranu standardní pro jeho zákazníky, na druhou stranu umožní i dostatečnou ochranu dat. Interní auditor by měl mít k dispozici kompletní portfolio základních nástrojů pro reporting (včetně prezentací a grafických výstupů), analýzu (dat, procesů a rizik), sdílení dat (v rámci interního auditu i v rámci společnosti, včetně evidence auditních doporučení) a dle potřeby specializované nástroje (informační zdroje, monitoring podvodných jednání atd.).

Ing. Alena Marcínová
Vedoucí oddělení Interní audit
ČEPS, a.s.

1. Nepoužíváme speciální SW.
2. Excel, SAP.
3. Hlediska.
 - sdílení souborů/složek podle přednastavených práv,
 - možnost analýzy, vkládání vzorců,
 - automatické generování mailů podle data zadání,
 - automatické vyplňování formulářů,
 - další podle nabídky.

Jiráňová Ludmila
Vedoucí interního auditu a kontroly
ČHMÚ Praha

1. Při práci v interním auditu používám software Office 2007 – Word, PowerPoint a Excel.
2. Běžně a denně používám WORD pro vyřizování došlé a odeslané pošty, psaní dokumentů – plány, zprávy, průběhy, zjištění... Pro přednášky a školení si dokumentaci připravuji v Powerpointu. Excel používám pouze výjimečně k vyhodnocením či přehledům výsledků.
3. Nejdůležitější hlediska při výběru auditorského software – kvalitní snadné ovládání, přesnost a rychlost.

Ing. Alena Wišová

činnosti, ukazatele výkonu auditu, jako jsou počty auditů na auditora, průměrné délky auditů atd. Může toho být opravdu hodně a výsledkem je, že potřebujeme, aby byl náš systém v oblasti reportingu maximálně flexibilní, nebo alespoň jeho funkčnosti pokryly naše klíčové potřeby v této oblasti. Kvalitní komerční řešení většinou nabízí připravené nejčastěji požadované výstupy, další specifické je možné nakonfigurovat ve spolupráci s dodavatelem při zavádění systému a u těch nejlepších získáte i nástroje pro vytvoření libovolného výstupu, vše samozřejmě s logem a barvami své společnosti.

MANAŽERSKÁ PODPORA A SDÍLENÍ INFORMACÍ

Při plánování jsem se již zmínil, že vedení útvaru auditu využije možnosti evidovat u každého auditora údaje o certifikaci, vzdělání, jazykových a jiných dovednostech. Ty budou využity nejen při plánování auditů, sestavování lokálních i mezinárodních týmů, ale jako manažerů je využijete při své personální práci a něco málo i pro statistiku certifikovaných auditorů, o kterou vás požádal výbor pro audit. Řídíte větší útvar auditu nebo skupiny auditorů na více místech? Mohli byste ocenit obecné funkčnosti informačních systémů, jako je publikování aktualit a nejrůznějšího obsahu, nebo diskuzní fórum. Můžete tak sdílet metodické pokyny, novinky ze světa účetnictví či odjinud, a spoustu dalšího. Poslední uvedené funkčnosti u komerčních systémů najdete spíše jen výjimečně, přeci jen nejde o ty nejvýznamnější výhody systému pro řízení auditu.

NÁKUP HOTOVÉHO ŘEŠENÍ ČI VÝVOJ NA MÍRU

Pro nasazení informačních systémů na podporu procesů platí, že jsou to systémy, které by se měly přizpůsobovat procesům. V případě podpory auditu to není jinak. Nasazení a úspěšné užívání vyžaduje, aby si uživatel vybral systém, který podporuje jeho požadavky.

Za svou praxi jsem se setkal s několika systémy pro řízení auditu. Větší část z nich byla vyrobena nějakým způsobem uvnitř organizace, případně na zakázku. Osobně to připisuji několika vlivům. Funkčně lépe odpovídali požadavkům. Nabízeli pouze ty funkce, které auditorům opravdu přinášeli užitek. Na trhu neexistovalo odpovídající komerční řešení nebo se o něm nevědělo. Díky omezenému rozsahu funkcí byl vývoj levnější nebo byl proveden interně, což v mnoha organizacích znamená zdanlivě „zadarmo“, protože ne všichni počítají interní náklady mezi náklady. Typickým příkladem funkčnosti, kterou řada útvarů auditu implementuje samostatně, je systém sledování plnění nápravných opatření. To je asi hlavní argument pro systém na míru. Nemusíte se přizpůsobovat hotovému „univerzálnímu“ řešení. Funkčnost softwaru může přesně kopírovat vaše potřeby, tedy implementujete a platíte pouze to, co potřebujete a budete využívat, a to přesně tak jak vám to vyhovuje.

I komerční (tzv. „krabicová“) řešení, která jsou dnes k dispozici, mohou být dle mého

názoru velmi dobrou volbou. Téměř všechny „větší“ a známější systémy nabízejí komplexní podporu auditních procesů s možností nastavit řadu parametrů a chování dle vaší metodiky. Flexibilita je totiž pro krabicové systémy velmi důležitá. I přes sebelepší přípravu vašich požadavků, po zavedení systému dříve nebo později přijdou nové potřeby. Za úpravu nebo doplnění funkcí budete muset zaplatit a cena úprav bude u krabicového řešení spíše vyšší. Pokud bude systém dostatečně flexibilní, máte šanci, že své nové požadavky rychle vyřešíte změnou konfigurace provedenou svépomocí nebo jen s malou konzultací. Oproti vývoji na zakázku mohou být komerční systémy výhodnější také proto, že nabízejí za nižší cenu mnoho funkcí. Funkce, které mohou útvary auditu posunout v jeho rozvoji i o několik kroků dále. Vždy je ale potřeba zvážit, zda tyto funkce chcete, opravdu dokážete využít ve svůj prospěch a nestanou se jen další nenáviděnou byrokracií.

Aktuálním trendem jsou tzv. „Enterprise Governance, Risk and Compliance“ systémy, které do jedné aplikace sdružují podporu pro vlastníky procesů, jako je interní audit, řízení rizik, compliance a IT governance. Pokud tedy uvažujete o systému pro interní audit a pracujete ve společnosti, kde jsou i útvary, jako je řízení rizik, compliance či IT, určitě by pro vaši společnost mohlo být výhodné poohlédnout se po takovém systému, který integruje informace a funkčnosti pro tyto procesy do společné platformy.

Jednoznačný názor, zda je lepší nákup hotového řešení, nebo vývoj na míru, ode mne nečekejte. Řadu hotových systémů, které jsou v dnešní době ve světě k dostání, považuji za produkty, ze kterých si může podle nabízených funkcí vybrat většina auditorů ke své spokojenosti. Jejich výsledná cena ale nemusí být po sečtení všech nákladů, licencí, konzultací a podpory nejnižší. Stejně tak nemusí hotové systémy kvůli technologickým požadavkům vyhovět bezpečnostním standardům vaší organizace.

V každém případě vřele doporučuji vytvořit funkční specifikaci. I když se rozhodnete pro krabicové řešení, měli byste vědět, co opravdu potřebujete s přiměřeným výhledem do budoucnosti, a podle toho hodnotit jaké systémy pro vás připadají v úvahu.

Při prosazování požadavku na rozpočet počítejte s tím, že vaše společnost bude chtít, aby se jí investice vyplatila. Dobře si tedy připravte vyhodnocení přínosů a počítejte s tím,

že budete muset nejspíš obětovat i nějaké to „FTE“ (Full-time equivalent = zaměstnanec na plný úvazek). Dění okolo nás i technologie se rychle vyvíjí a mění, stejně tak i lidé v pracovních funkcích. Návratnost investice tohoto typu by se podle mého názoru měla proto pohybovat maximálně do 5 let.

NA CO NEZAPOMENOUT

Až budete ve fázi rozhodování, neměli byste zapomenout na:

- **Zajištění integrity, důvěrnosti a dostupnosti dat.**
- **Bezpečnostní a technická omezení a požadavky.** Řada hotových řešení využívá nejnovější, zejména internetové technologie a často vyžaduje instalaci nejrůznějších doplňků, které nemusí být funkční či v souladu s politikou vaší organizace.
- **Jazyk uživatelského rozhraní.**
- **On-line a off-line přístup do systému.** Většina řešení je postavena jako internetová aplikace, což ovšem vyžaduje mít možnost se připojit k počítačové síti (internetu). Některé systémy nabízejí i „off-line“ přístup, neboli „tlustého klienta“. Jde o klasickou aplikaci, která se instaluje na váš počítač, nabízí plnohodnotnou či omezenou funkčnost pro práci v terénu a synchronizaci údajů se serverem po připojení do počítačové sítě.
- **Počet uživatelů z řad auditorů i ostatních uživatelů.** To je důležité nejen z pohledu potřebného výkonu a dostupnosti systému, ale také pro rozhodování o investici, jejím smyslu a přínosech.
- **Zahrnout do výběru a testování i budoucí uživatele!**

ZÁVĚR

Software pro řízení auditu vám může pomoci zejména ve fázi plánování a přípravy auditu, zajistit dostatečnou evidenci průběhu auditu a jeho výsledků, zlepšit a úspěšně řídit proces ověřování opatření. Stejně jako počítač sám, i systém pro podporu řízení auditu může být mocný pomocník, ale zlý pán. Může to být velmi užitečný a šikovný nástroj pro práci s nejrůznějšími údaji. Údaji, které je ovšem potřeba do systému zadat. A i když možná nejde o úměrnost přímou, platí zde, že čím více chci ze systému získat, tím více jej musím „krmit“. Mít vizi ideálního systému k úspěchu nestačí. Dobře važe, jaké funkčnosti a údaje jsou pro vás opravdu přínosem, a co je již jen byrokracie za cenu drahocenné lidské práce pro jednu „zbytečnou“ barevnou tabulku či graf navíc.

Ředitelka odboru vnitřního auditu Evropsko-ruská banka, a. s.

1. V současné době bohužel žádný SW při své auditorské práci nepoužíváme.
2. Využíváme v odboru pouze programy sady Microsoft Office – Word, Excel, Visio, PowerPoint. V bance existuje ještě MIS CDB, který náš odbor využívá při své práci. Samozřejmě Excel je základní jednoduchou a přehlednou pomůckou pro zpracování informací souvisejících s prováděním vnitřních auditů a s výsledky šetření interního auditu.
3. Ráda bych současnou situaci postupně změnila a využívala rovněž aplikace k hodnocení rizik interním auditem apod.

Luděk Rezníčenko referent vnitřní kontroly Krajská správa a údržba silnic Vysočiny, příspěvková organizace

1. Pro práci vnitřní kontroly je využíván PC SOFT spolu s Business Navigation System, který pracuje s databázemi a výsledky z jednotlivých období, jakožto je i dokáže porovnat a ukázat možné rozdíly mezi jednotlivými údaji s vysokou možností přizpůsobení výstupů.
2. Oba používané SW spolu spolupracují, a vytvářejí tak souhrnný systém pokrývající drtivou většinu činnosti organizace, jako je výroba, ekonomika a mimo jiné i kontrola, popř. i pro nyní budovaný interní audit s podmínkou rozšíření funkčnosti pro potřeby právě interního auditu. Pro organizaci je pak užitek vytvoření přehledů průřezem činností organizace a téměř okamžitý přehled podezřelých položek, jednoduché ovládání a vysoká definovatelnost výstupů.
3. Nejdůležitější hlediska jsou rychlost, komplexnost, jednoduchost uživatelského rozhraní a vysoká definovatelnost výstupů.

Bronislav Lajbl Senior Auditor Internal Audit, Komerční banka, a. s.

1. Využíváme řešení Galileo Magique od společnosti Horwath Software Ltd z Londýna. Řešení podporuje většinu auditních procesů: začínající rizikovou analýzou, přes rezervaci zdrojů, práci v poli, follow-up nápravných opatření, po měření KPI (včasnost, rozpočet, spokojenost atd.) a reportování. Veškeré dokumenty a komunikace jsou zaznamenány a sdílány uvnitř s au-

ditním logem. Auditovaní i auditori používají jednotné rozhraní.

2. Jak už je napsáno výše, používáme pro celý auditní proces jedno řešení a v něm je právě síla, jelikož podstatná část našich auditů je prováděná na základě rizik je pro nás důležité propojení auditní dokumentace s registrem rizik. Důležité je také jednotné rozhraní jak pro auditory, tak respondenty nápravných opatření a vlastníky rizik. Už jen třetíčkou je automatická mailová komunikace při změně statusu dokumentů a automatické upomínání termínu plnění nápravných opatření.

3. Při výběru (do užšího výběru bylo zařazeno několik vedoucích firem na trhu s auditním softwarem) bylo stanoveno mnoho ukazatelů rozdělených do několika skupin pokrývajících celý auditní proces. Největší váhu v rozhodování byla podpora auditního procesu jako takového v souladu s mezinárodními standardy vnitřního auditu a samozřejmě cena a technické požadavky.

Robert Schejbal
 Head Auditor, Internal Audit
 Komerční banka, a. s.

1. Využíváme programový balík Galileo/Magique fy Horwath Software. V tomto programovém balíku zpracováváme veškeré obdržené informace od auditovaných, veškerá významná rizika společnosti, popis auditního světa (audit universe), veškeré údaje o plánování a průběhu auditů, všechny auditní podklady a testy, veškeré nálezy a doporučení, historii a dokumentaci k řešeným doporučením, plánování času auditorů, výkazy práce atd.

2. Galileo/Magique obsahuje prakticky 100 % naší činnosti (pochopitelně nepočítám-li zpracování podkladů v MS Office a použití mailu pro ad hoc komunikaci. Asi nejcennějším rysem Galilea/Magique je, že veškeré informace, od komunikace přes evidenci po výstupy auditu, jsou vzájemně provázány. Hodně času (v řádu jednotek FTE ročně, cca 4FTE) šetří samotná skutečnost, že na základě plánovaných událostí a interakce auditovaných (cca 700 uživatelů) umí software sám rozesílat různé zprávy, upozornění, upomínky atd. jak auditovaným, tak auditorům, a tím šetří čas a vnáší do práce pevný řád.

3. Klíčovým rysem systému je vazba mezi riziky a opatřeními z auditů. Dalšími kritérii jsou kromě technologických hledisek zejména robustnost (SW musí být škálovatelný řádově na desítky společností a víc než

IDEA – POUŽITÍ V INTERNÍM AUDITU

Síť BDO patří podle obrátu i počtu zaměstnanců mezi pět nejvýznamnějších poradenských firem na světě. V České republice vyvíjí hlavní činnost v oblasti auditorových, účetních, daňových a poradenských služeb. V BDO Audit s.r.o. od roku 2007 pracuje samostatné oddělení, které je zaměřeno na poradenství v oblasti interních auditů. Mezi naše klienty patří soukromé společnosti i subjekty veřejné správy. Při interních auditech či obdobných zakázkách používáme dva druhy programů – Caseware a IDEA. Program Caseware slouží pro organizaci spisu auditora a pro vytváření dokumentů. Pro zpracování analýzy dat používáme především software IDEA. Software IDEA je kontrolní a analytický nástroj, který umožňuje provádět

předvah a deníků. Importovat znovu tyto nově obdržené databáze by bylo časově náročné. Prostřednictvím softwaru IDEA je však možné jednou importovanou a upravenou databázi uložit, a následně použít jako šablonu pro další databáze podobného formátu. Nemusíme se již zatěžovat s opětovnou úpravou nově získané databáze, ta je do konečné podoby uvedena aplikací vytvořené šablony. Při používání šablony bychom však uvítali její větší kompatibilitu s importovanou databází. Šablona mnohdy postrádá „chytrost“ v podobě přizpůsobivosti na mírně odlišný formát vět importované databáze, a je nutné ji i přesto mírně upravovat.

Po importu databáze software automaticky vytvoří základní statistiku polí. Zobrazí součet a průměr polí v data-

„Možností analýzy dat je zde k dispozici opravdu mnoho“

analýzu dat využívanou při auditu.

Klienti, u kterých provádíme audit, využívají pro vedení účetnictví a finanční řízení podniku různé informační systémy. Tyto systémy exportují účetní či jiná data v různých formátech. Výstupy ze systémů pro naši práci tak získáváme nejčastěji ve formátech .pdf, .txt, .xls a .html. V praxi je mnohdy časově náročné, a v některých případech i nemožné zpracovat rozsáhlou databázi obdrženou například ve formátu .pdf. Proto při naší práci využíváme software IDEA. Prostřednictvím něj je možné zpracovat analýzu dat ze souborů vzniklých v rozličných informačních systémech. Obdrženou databázi importujeme do softwaru a poměrně rychle tak můžeme začít pracovat na rozboru dat.

V průběhu auditů klienti často provádí doúčtování či opravy účetních případů. Získáváme tak několik verzí obrátových

bázi, maximální a minimální hodnotu pole, počet polí, které obsahují hodnotu nula a další. Tím získáváme rychlý přehled o importovaných datech. Práci s daty v průběhu auditu začínáme výběry a tříděním dat, které IDEA umožňuje provádět podle širokého spektra kritérií. Filtrujeme jednotlivé účty podle hladiny významnosti, vyhledáváme duplicitní či chybějící čísla dokladů, sledujeme položky vytvořené o víkendy nebo nadměrný či nízký počet položek vytvořených za sledované období. Jednoduše sestavíme analýzu pohledávek podle data splatnosti či data dokladu a vyhledáme záporné položky či položky s nulovou hodnotou. Pomocí kontingenčních tabulek ověřujeme soulad obdržené databáze účetního deníku s obrátovou předvahou, ověřujeme účtování na strany Má dáti a Dal a sestavíme přehled obrátů po měsících. Možností analýzy dat je zde k dispozici opravdu mnoho. Software IDEA doplňuje své funkce rovněž

o možnost provedení Benfordova testu. Tento test je založen na zákonu zastoupení jednotlivých číslic. Říká, že čísla mnohem častěji začínají číslicí 1 než číslicemi jinými. Čím vyšší je počáteční číslice, tím méně pravděpodobněji se na začátku čísel objevuje. Zhruba 30 % čísel začíná jedničkou. Aplikace tohoto testu napomáhá k odhalení nezvyklých či nepřírodných skutečností, případně i možných zpronevěř.

Po provedení základní analýzy dat přecházíme k výběru vzorků pro testování. Software IDEA umožňuje provádět systematický i náhodný výběr. Můžeme vybírat položky s nejvyšší hodnotou, položky přesahující určitou hodnotu či jiné klíčové položky. V průběhu auditu jsme povinni při výběru vzorku zvažovat i výběrové riziko. Výběrové riziko představuje riziko, že závěry na základě testování vybraného vzorku se budou lišit od závěrů, které by byly dosaženy, kdyby bylo testování provedeno na všech položkách souboru. K tomuto účelu software IDEA nabízí funkci výběru vzorku s možností zohlednění procentní míry ujištění a přípustné chyby. Což znamená, že výsledek testování vybraného vzorku se může lišit od závěrů, které by byly dosaženy při testování všech položek souboru, maximálně v námi přijatelném rozmezí.

Narozdíl od jiných obdobných softwarů, IDEA vytváří pro každou provedenou analýzu (např. filtrování dat, výběr vzorků, kontingenční tabulky a další) novou poddatabázi. Nedochází tedy ke změně původních dat a každý další rozbor můžeme provádět na původních hodnotách.

Všechny námi provedené analýzy při zpracování dat software zaznamenává v podobě maker. Práce s makry ale již vyžaduje pokročilejší znalosti uživatele. Při naší práci bychom uvítali, kdyby bylo možné makra využít obdobným způsobem, jakým je možné využít šablonu při importu databáze. V mnoha případech totiž na obdrženu databázi aplikujeme stejné funkce pro analýzu dat. Data potřebujeme stejně třdit a filtrovat, vybrat vzorky na základě stejných kritérií a další. Výraznou pomocí by proto bylo, kdyby software při aplikaci těchto analýz zaznamenal všechny provedené postupy v podobě maker a dokázal je jednoduše aplikovat i na ostatní databáze, a to bez pokročilých znalostí maker uživatelem. Během okamžiku bychom pak z nové databáze získali poddatabáze stejně filtrované, s vybranými vzorky.

Výsledné poddatabáze v podobě sestav, kontingenčních tabulek a grafů můžeme exportovat v různých formátech, např. MS Excel, DBase, html, PDF a txt.

Jak je z výše uvedeného zřejmé, IDEA je velmi kvalitní software určený k práci s daty. Umožňuje velmi rychle pracovat s rozsáhlými databázemi, není závislá na jiných programech a analýzu dat umožňuje provádět bez detailní znalosti jiných informačních systémů. Práce s ní je velmi efektivní a intuitivní a zároveň poskytuje uživatelsky přívětivé prostředí. IDEA je ve společnosti BDO Audit s.r.o. využívána jako jeden z nezbytných nástrojů sloužících k provádění auditorských postupů. ▲

tisíc uživatelů), kvalita celosvětové podpory, postavení na trhu, a zejména schopnost pokrýt komplexně všechny činnosti auditu: komunikaci s auditovanými, mapování rizik, plánování auditů a času, sledování průběhu auditů a výkonnosti auditorů, řízení kvality, dokumentaci auditů, podporu tvorby auditních programů, tvorbu a sledování průběhu nápravných opatření. Software musí mít sofistikované řízení přístupu podle citlivosti dokumentů a skupin uživatelů, ideálně s provázáním na organizační strukturu společnosti. Musí umět vést více auditovaných společností v jedné instanci. Musí mít rozsáhlou podporu výstupů pro auditory, vedení společnosti i pro auditované. Musí umět reagovat na zadané harmonogramy činností a na interaktivní vstupy a rozepisovat maile s linky na příslušné dokumenty příslušným zaměstnancům (například dokumenty k revizi, připomínky autorům, upomínky, oznámení o splnění opatření atd., vše parametrizovatelné).

Milan Zolich odbor interního auditu a supervize MINISTERSTVO VNITRA

1. V odboru interního auditu a supervize MV ČR používáme speciální SW pro podporu IA (viz článek v časopise). Současně používáme pro některé specifické úkony (analýzy, výpočty, projektování, grafické zpracování, ...) ještě jiný SW např. Microsoft Projekt, Microsoft Visio, Microsoft Excel, IDEA, popřípadě specifický SW (grafický SW, databázový SW...).
2. Přelomem v práci interních auditorů bylo nasazení integrovaného SW pro podporu IA. Z jednoho prostředí lze využívat aplikace Office, podpůrné databáze (právní systém, rejstříky a přehledy), připravené formuláře a analytické nástroje. Mně osobně (mimo výše zmíněného integrovaného SW pro podporu IA) přináší největší užitek „obyčejný“ Microsoft Excel a pro plánování Microsoft Projekt.
3. Vše najdu na jednom místě. SW pro podporu IA by měl uživatel nabídnout přehled postupů, šablony, formuláře, právní normy, interní normy, informace ze starších auditů (porovnání výsledků, reakce na rizika...), přehled procesů a rizik v nich a možnost i „vlastní tvorby“, pokud je to nutné.

Měl by odstranit zbytečné „hledání“ a opakované vytváření dokumentů. Je zbytečné vymýšlet to, co již je vymyšleno.

Radek Ščotka

Argeus, s.r.o.

1. Naše společnost využívá pro provádění interních auditů softwaru anglické společnosti Raphael Global Ltd. www.raphaelglobal.co.uk. Verze, které používáme, jsou i v české variantě. Jedná se o aplikaci „Internal Audit Modul“, který umožňuje plánování interních auditů, hodnocení rizik, používání šablon pro psaní auditních zpráv. Systém je plně elektronický a umožňuje při zpracování sdílet zprávu celému týmu interního auditu, který danou auditní zprávu zhotovuje. Po vypracování zprávy je zřetelné zjištění interního auditu, ověřovaná rizika, update kontrolovaného rizika, doporučení k nápravě a odpovědná osoba, která by případnou nápravu měla zavést. Ve zprávě je uvedeno datum, do kdy by se měl možný nedostatek odstranit. Software umožňuje do zprávy editovat samozřejmě i stanovisko kontrolované osoby. Zpráva se může dotýcným osobám elektronicky zaslat, a to včetně nastavení alertů, které mají hlídat určité časové lhůty.

2. Vysoký užitek vnímáme u aplikace „Control Risk“, která na základě anglické metodiky umožňuje sofistikované měření, řízení a kategorizování rizik, a návazné zpracování při interních auditech. Provázanost na modul pro provádění interních auditů „Internal Audit Modul“ je uživatelsky příjemná. Na základě rizik se sestavuje plán pro provádění interních auditů a je možno kontinuálně audity plánovat a průběžně dělat update rizik. Veškeré podklady ke zpracování interních auditních zpráv a rizik jsou v elektronické formě uloženy v databázi a sdíleny několika členy auditního týmu.

3. Důležitým hlediskem je metodika, která je součástí auditorského softwaru, vysoká hodnota výstupů, který software poskytuje, servis, zajištěné upgrade a česká verze. Finanční hledisko při pořízení software nebylo prioritou, protože při výběru a srovnání konkurenčních softwaru, které by umožňovaly v rámci jedné platformy tolik funkcí, jsme nezjistili lepší nabídku.

**Ing. Bohuslav Poduška, CIA
 ředitel úseku interní audit
 Česká spořitelna, a.s.**

1. Máme SW jménem ISIA (Informační Systém Interního Auditů) vyvinutý na míru, dle definic předpisů a standardů, které jsou v bance používány. V požadované míře nám

DOBŘÝ (podzimní) VÍTR V TECHNOLOGICKÝCH PLACHTÁCH

ÚVOD

Letošní rok přináší zájemcům o automatické zpracování dat v oblasti auditu, kontroly a řízení a správy společností řadu zajímavých a podnětných novinek. V následujícím článku se pokusíme o jejich stručné přiblížení a charakteristiku.

KONTINUÁLNÍ MONITOROVÁNÍ

Schválení zákona „Sarbanes-Oxley“ (SOX) v USA v roce 2002 v podstatě odstartovalo silnou vlnu zájmu o tzv. „kontinuální monitorování“. Ať již se skrývá pod zkratkami CA, CM, CCM-SOD, CCM-T atd. cokoliv, vždy se jedná o monitorování a řízení kontrolních procesů v systémech řízení podniků (ERP – Enterprise Resource Planning) i dalších finančních aplikací. Kontinuální monitorování patří podle nedávno uveřejněné studie Gartner Group mezi nejrychleji se rozvíjející aplikace celé oblasti řízení a správy společností (GRC – Governance, Risk and Compliance). Proto je jistě dobrou zprávou skutečnost, že jeden z nejsilnějších světových hráčů v oboru, společnost SymSure, vstupuje na český trh.

V červnu 2010 připravila společnost Ernst&Young seminář, na kterém seznámila vybranou veřejnost se základními principy kontinuálního monitoringu, které vzápětí prezentovala použitím aplikace softwaru SymSure. Mezi nejsilnější přednosti softwarové aplikace SymSure patří podle vyjádření manažerů Ernst & Young zejména relativně nízké vstupní náklady, a především rychlost nasazení, které ve velmi krátké době přináší měřitelné efekty. Pro aktivní uživatele softwaru IDEA je určité zajímavé i to, že aplikace SymSure využívá pro vlastní testy aparát softwaru IDEA, což dává při nasazení aplikace SymSure aktivním uživatelům softwaru IDEA zajímavou možnost používat prakticky veškeré testy a procedury, které si do této doby vytvořili.

Tato úzká spolupráce obou platforem zůstane do budoucna nepochybně zachována, mj. i díky tomu, že v nedávné době ohlásily obě společnosti, které výše uvedené systémy vyvíjejí, kapitálovou fúzi.

Pro ty z čtenářů, které problematika kontinuálního monitorování zajímá a kteří se nemohli zúčastnit výše zmíněné prezentace, máme další dobrou zprávu.

Na výroční konferenci ČIIA, která proběhne v Praze ve dnech 11. a 12. 11. 2010, připravují

obě společnosti

Ernst&Young

a J+Consult obdobnou

odbornou přednášku na

toto téma, takže bude další prostor pro získání podrobnějších informací. Kromě toho připravují obě společnosti další semináře, takže příležitostí k získání informací bude jistě dost. O termínech a místech konání těchto seminářů bude odborná veřejnost průběžně informována.

EXPORT DAT ZE SYSTÉMU SAP

Jedním z klíčových problémů, se kterým se setkávají všichni uživatelé nástrojů pro počítačovou analýzu dat a který rozhoduje o úspěšnosti celé aplikace, je vždycky import dat. Software IDEA disponuje v tomto směru velmi mocným aparát – za všechny názory si dovolujeme ocitovat názor jednoho slovenského uživatele „Počas cca 5 rokov práce so SW IDEA som nenašiel elektronický formát dát, ktorý by IDEA nevedela naimportovať a ďalej s ním pracovať.“ Zatímco u systémů, které pracují se souborovou datovou základnou, tyto funkce obvykle bez zbytku dostačují, složitější situace bývá obvykle při nasazení softwaru IDEA u velkých komplexních ERP systémů, jako např. Oracle Financials, SAP apod., které mají data uložena ve velkém množství vzájemně propojených tabulek. V těchto případech praxe ukazuje, že před importem dat do softwaru IDEA je nutné použít prostředníka – program, který zajistí export dat do provizorních struktur, které jsou nadále importované „klasickými postupy“ softwaru IDEA. V některých případech se používá export dat pomocí dotazovacího jazyka, kterým bývají jednotlivé DB vybaveny (Query Language).

Tento postup však má svoje slabiny. Jednak uživatel – auditor částečně ztrácí nezávislost, vzhledem k tomu, že musí použít služeb třetích stran (obvykle je nutné požádat o zpracování dotazu IT specialisty klienta), jednak nastávají potíže při zajištění průkaznosti datové analýzy na samém počátku řetězce transakcí – tyto nástroje obvykle nebývají vybaveny funkcemi typu „historie“, na které jsme zvyklí při práci s Ideou. Druhou možností je pak použití nějakého jiného nástroje, který umí pracovat s datovými strukturami těchto systémů. Při použití těchto nástrojů bývá obvykle potíž v tom, že nejsou

primárně určeny pro export dat (např. DART používaný u systému SAP je primárně určen pro zálohování a export dat jeho pomocí je poněkud nepružný a složitý). Z těchto důvodů se domníváme, že následující informací potěšíme všechny uživatele – auditory jak externí, tak i interní, kteří se ve svých společnostech nebo u svých klientů setkávají se softwarem SAP. Společnost Audicon (Německo), která se dlouhodobě věnuje problematice softwarových nástrojů pro audit a mj. je i dlouholetým výhradním distributorem softwaru IDEA pro Německo, oznámila dokončení vývoje nového nástroje, který výrazně zjednodušuje práci při exportu dat ze systémů SAP. Tento nový nástroj se jmenuje Smart Exporter a právě v těchto dnech jej firma Audicon uvádí na trh.

SMART ANALYZER

Zatímco předchozí dvě zprávy jsou primárně určeny větším uživatelům, resp. organizacím, poslední produkt, o kterém vás chceme informovat, je určen všem uživatelům softwaru pro datovou analýzu IDEA. Společnost J+Consult v těchto dnech dokončila práce na překladu nástroje Smart Analyzer, který má ještě více zjednodušit práci menším uživatelům softwaru IDEA, kteří nemají za sebou zázemí personálně

a technicky bohatě vybavených IT oddělení a dalších specializovaných pracovišť. Smart Analyzer, který se po nainstalování objevuje jako samostatný modul, přístupný z hlavního menu softwaru IDEA, obsahuje několik desítek nejběžnějších testů z oblasti účetnictví (hlavní kniha, závazky, pohledávky, dlouhodobý majetek a sklady). Použití Smart Analyzera ještě dále ulehčuje uživatelům testování – jediné, co musí uživatel udělat, je vybrat z nabízené palety testů ty, které chce provést, a definovat „kotvy“ – tj. pole, které obsahují příslušnou informaci (například pro analýzu závazků a pohledávek je nutno určit, které pole obsahuje informaci o datu splatnosti, pro analýzu dat hlavní knihy je nutno definovat pole, které obsahuje číslo účtu atp.). Po zadání těchto vstupních informací proběhnou veškeré testy zcela automaticky. Nezbytnou podmínkou je pocho-pitelně také to, aby veškeré „kotvy“ byly zahrnuty v jednom souboru.

ZÁVĚR

Věříme, že informace o těchto produktech budou představovat nové impulzy pro práci řady nejen interních auditorů, ale i pracovníků podnikových managementů a dalších odborníků.

zajišťuje celý auditní cyklus, evidenci informací z námi prováděných auditů, ze zpráv z jiných zdrojů (z auditů externě provedených, dohlídek ČNB, management letter atd.) a informace z monitorování. SW umožňuje rovněž evidenci naplánovaných aktivit a kapacit. V rámci operativní činnosti využíváme zdroje MS Office, k čas-
tečné analýze dat Excel a Access. Pro komplexní analýzu, manipulaci s daty používáme SW IDEA.

2. Nejvyšší užitek nám přináší SW ISIA, kde jsou auditorové činnosti naprogramovány tak, aby auditorům zjednodušili práci, a zejména je vedly v prováděných činnostech, včetně provozní kontroly.

3. Podpořit celý „životní cyklus“ prováděných auditů, plánování činností a kapacit. Sledovat termíny a plánované kroky. Uchovávat informace, vyhodnocovat termíny opatření, komunikovat se všemi útvary banky. Bezpečnost a nastavení rolí a odpovědností.

inzerce

Data pod lupou

NOVÉ TECHNOLOGIE PRO UŽIVATELE SOFTWAREU IDEA

- **SymSure for IDEA** – nástroj pro Continuous Monitoring
- **SmartExporter** – snadný přístup k datům SAP
- **IDEA Smart Analyzer** – soubor základních auditorových testů jednoduše a rychle

Více v článku v tomto čísle a na podzimní konferenci ČIIA.

J+Consult spol. s r.o.
Čapkova 2/195
140 00 Praha 4
tel.: +420 244 118 411
idea@jconsult.cz
www.jconsult.cz

a tenkého klienta např. Internet Exploreru pro auditované a odpovědné osoby. Zpracování dokumentů je prováděno výhradně v prostředí Lotus Notes na pracovních stanicích a mobilní výpočetní technice auditorů. Jsou zabezpečeny minimální rozdíly v práci interního auditora u auditované osoby a v kanceláři. Systém je nastaven na šifrování veškeré datové komunikace mezi klientem Lotus Notes a serverem Lotus Domino pomocí symetrického klíče. V komunikaci auditovaných a odpovědných osob je používán certifikát a šifrovaná komunikace v prostředí tenkého klienta. Systém je nastaven na dvoustupňovou kontrolu přístupu, tj. do prostředí Lotus Notes a ke konkrétní aplikaci. Každý přístup k serveru, ale i k aplikacím je protokolován. Od 30. 6. 2007 bylo vyvíjeno programové vybavení externí firmou a od počátku roku 2008 byl zahájen testovací provoz. Od 1. ledna 2009 je programové vybavení v produktivním provozu.

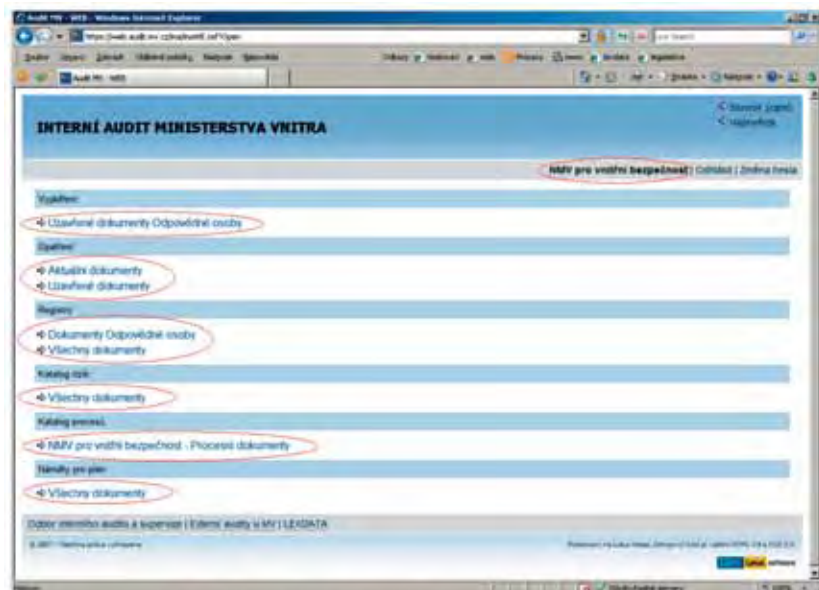
Každý subjekt auditu má pro práci v programovém prostředí k dispozici samostatné aplikace. „*Audit MV*“ pro ukládání zjištění, rizik, doporučení a opatření, ale i všech výstupních dokumentů sloužících pro komunikaci s auditovanou a odpovědnou osobou (tj. fyzickou osobou, např. náměstkem ministra, odpovědnou za auditovanou oblast), nebo odborným útvarem. „*Audit – archiv*“, pro automatizované uložení dokumentace auditu starší pěti let. Aplikace „*Denní záznamy*“ pro vedení poznámek auditora a zaznamenávání auditního postupu. „*Cestovní náhrady*“ pro evidenci služebních cest a jejich vyúčtování. „*Náměty pro plán*“ k vedení vedlejších zjištění z vykonaných auditů a jiných podnětů, sloužící jako podklad pro sestavování plánů auditu. „*Historie*“ je aplikace zabezpečující automatizovanou evidenci logování přístupů k elektronickým dokumentům včetně jejich čtení. Další skupinou aplikací jsou aplikace společné. Patří sem „*Uživatelé*“ pro evidenci oprávněných uživatelů včetně jejich rolí. Aplikace „*Číselníky*“ pro vedení výčtových nabídek používaných v programovém prostředí. „*Katalog rizik*“ a „*Katalog procesů*“ sloužící pro evidenci zadokumentovaných rizik z jednotlivých zjištění. Aplikace „*Vyjádření*“ slouží k elektronické komunikaci interního auditora s auditovanou a odpovědnou osobou. „*Registry*“ zjištění, doporučení

Aplikační prostředí Lotus Notes pro interního auditora

a opatření zabezpečují informovanost o systémových nedostatcích a chybách v jednotlivých procesech organizace. Poslední skupinou jsou pomocné aplikace. „*Referátník*“ (košilka), „*Skenovací centrum*“ (elektronizace listinných dokumentů), „*Jednací protokol*“ a „*Jmenované funkce*“ (automatizovaný převod informací o zaměstnancích zastupujících auditované a odpovědné osoby z personální evidence rezortu). Z hlediska práce interního auditora v programovém prostředí lze konstatovat, že první seznámení, neustálé hledání potřebného máme již snad za sebou.

Interní auditori jsou vybaveni mobilní výpočetní technikou, tj. notebookem, čímž jsou ve velké výhodě. Ať pracují ve své kanceláři, nebo „*v terénu*“, mají k dispozici veškeré své poznámky z dosavadního průběhu prováděného auditu, šablony dokumentů, do kterých doplní pouze informace, které nejsou automatizované přeneseny z programového prostředí. Mají k dispozici dokumentaci z předchozích auditů podobně nebo stejně zaměřených, která může v dané chvíli sloužit jako studijní materiál a dobrá inspirace. Co dělat, pokud potřebuji požádat o předložení dokladů nebo vyžádat si stanovisko?

Prostedí tenkého klienta pro odpovědnou osobu v programu Audit MV

Uroveň	Název hodnot	Popis rizik	Oceňovací matice rizik									Ocenění	Relativní závaznost (%)	Priorita	Průměr hodnot			
			Rizikové faktory - váhy								závaznost				významnost	závaznost %		
			1	2	3	4	5	6	7	8								
			0,27	0,24	0,04	0,07	0,09	0,09	0,15	0,05								
1		1 Vnitřní zdroje																
2		1.1 Oblast řízení a organizace												2	4	6	24	
3		1.1.1 Řídicí systémy - procesy												2	3,77	5,51	23,71	
4		1.1.1.10 ohrožení výkonu hlavních úkolů Ministerstva vnitra při neprodloužení smluvního vztahu nebo adekvátní náhrady jiného dodavatele																
		závaznost(četnost x významnost)	40	9	6	6	6	35	40	8	23,71	23,71	2					
		četnost	5	3	2	2	2	5	5	2	3,77							
		významnost	8	3	3	3	3	7	8	4	5,51							
2		1.2 Pracovní právo a personalistika												2	2	3	10	
3		1.2.1 Lidské zdroje												2	1,71	2,91	10,35	
4		1.2.1.4 zvýšená administrativní náročnost při výkaznictví																
		závaznost(četnost x významnost)	28	0	0	0	0	6	15	0	10,35	10,35	2					
		četnost	4	0	0	0	0	2	3	0	1,71							
		významnost	7	0	0	0	0	3	5	0	2,91							
2		1.7 Finance, rozpočet a účetnictví												2	4	3	21	
3		1.7.1 Finanční řízení												2	4,82	3,69	28,51	

Příklad automatizovaně vypočítané oceňovací matice rizik

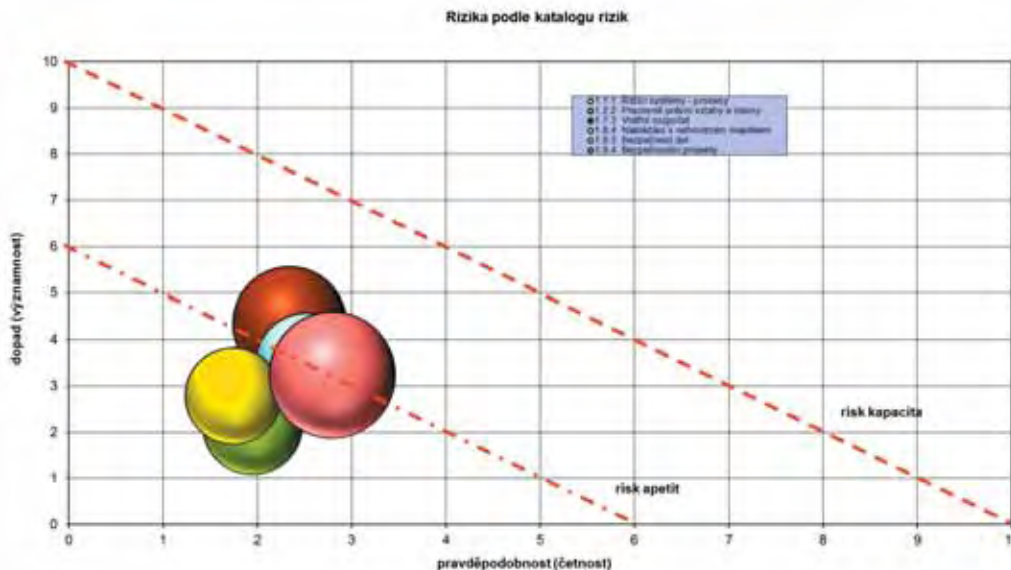
Není problém, vyberu si z nabídky vhodnou šablonu, doplním potřebné údaje, předám adresátovi a zároveň uložím do elektronicky vedeného spisu. Nemusím přenášet stohy papírů, psát si poznámky po různých blocích, volných papírech, které můžu i poztracet a pak marně přemýšlet: „*Jak to vlastně bylo, co jsem si to tam jenom poznamenala?*“ V denním záznamu si průběžně zaznamenávám vývoj činností nebo postup šetření jednotlivých problémů. Z těchto záznamů čerpám při popisu zjištění do auditorické zprávy. Katalog rizik máme vypracován čtyřúrovňově, a ne jenom jako pouhý seznam. Je velkým pomocníkem při určování rizika a následném vytvoření mapy rizik, která se tvoří ze třetí úrovně katalogu. To ocení zejména ti auditori, jejichž koníčkem není matematika. To, že řada opakujících se používaných formulací je programově ošetřena (např. číselníky: typ auditu, kontrolní metody, kritéria hodnocení, tituly, oslovení) snižuje riziko chyb v práci interního auditora. Díky šablonám pro jednotlivé typy dokumentů nemusím přemýšlet, jak má vypadat hlavička, podpisová doložka nebo v čem je rozdíl mezi obyčejným dopisem a zdvořilostním dopisem (jaké jsou jejich předepsané náležitosti). Programové vybavení umožňuje jednotný

postup v práci interních auditorů, resp. auditorských týmů a následně sledování vývoje jednotlivých rizikových oblastí. Rovněž tak není problém pokračovat pro jiného auditora v již probíhajícím auditu, např. v případě dlouhodobé nemoci člena auditorického týmu.

Jednou z nejvíce oceňovaných funkcionalit ze strany interních auditorů je automatizované generování „Mapy rizik“ z „Oceňovací matice rizik“ eliminující subjektivní názor interního auditora zohledněním rizikových faktorů na každé dokumentované riziko.

Za pozitivní lze v současné době považovat jednotnou metodiku práce s mapou ri-

zik. Metodika odboru interního auditu a supervize byla posléze převzata i ekonomickým úsekem ministerstva a je podle ní vyhotovován dokument rizik řídicího managementu úseku na kalendářní rok. A závěrem opět něco z pohádky hraničící se sci-fi. Auditované osoby již pochopily rozdíl mezi interním auditem a kontrolou, naučily se vyjadřovat konkrétně k zadokumentovanému zjištění a přijímají adekvátní opatření. Interní auditor již nemusí používat tiskárnu, protože celá komunikace s auditovanými a odpovědnými osobami probíhá pouze elektronicky pomocí systému e-mailových avíz a elektronického podpisu. ▲

III. BĚH NOVÉHO KOMPLEXNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

PROČ PRÁVĚ NOVÉ KOMPLEXNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

Na základě předchozích zkušeností z předešlých let, kdy jsme měli možnost shrnout poznatky z několika ukončených běhů dlouhodobého vzdělávání, bylo navrženo a uspořádáno inovované vzdělávání, ve kterém byly zúročeny podněty a náměty od účastníků, ale i připomínky zkušených lektorů. Bylo vytvořeno tzv. NOVÉ komplexní vzdělávání, které vyhovuje potřebám každého interního auditora. V roce 2009 ČIIA úspěšně zahájil I. běh NOVÉHO Komplexního vzdělávání a na podzim tohoto roku zahajuje již III. běh tohoto vzdělávání.

NOVÉ Komplexní vzdělávání představuje ucelený systém vzdělávání interního auditora, který jej provází jeho celým profesním životem. Hlavním přínosem je důraz na znalosti a dovednosti požadované a preferované samotnými interními auditory.

KONCEPCE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodicky vychází z konceptu mezinárodní certifikace CIA, avšak konkrétní náplň vzdělávacích bloků byla uzpůsobena na základě dlouhodobé analýzy trendů a požadavků na vzdělání interních auditorů.

Vzdělávací cyklus je rozdělen do třech stupňů, Interní auditor junior, Interní auditor senior a Manažer interního auditu. Pro každý stupeň byla vytvořena pevná struktura seminářů z oblasti: rámec pro profesionální praxi interního auditu, proces interního auditu a jeho řízení, nástroje a techniky interního auditu, úloha interního auditu při správě a řízení společnosti, odborné znalosti v oblasti ekonomiky, financí, účetnictví, řízení podniku, informačních technologií, manažerské dovednosti a v neposlední řadě tzv. měkké dovednosti v oblasti komunikace, vyjednávání, motivace a vedení lidí.

Celková délka NOVÉHO Komplexního vzdělávání je 6 týdnů rozložených do 1,5 roku.

CÍL VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem NOVÉHO Komplexního vzdělávání je především předávání teoretických poznatků a dovedností, a sdílení praktických zkušeností z oboru interního auditu. Jeho absolvování také představuje dobrý základ pro přípravu na zkoušky CIA, ačkoliv to není jeho primární účel.

Každý účastník bude muset prostřednictvím závěrečných testů za každou úroveň vzdělávání prokázat, že získal dostatek znalostí. Úspěšní absolventi závěrečných testů obdrží certifikát Interní auditor junior, Interní auditor senior a Manažer interního auditu. Získání tohoto osvědčení by mělo být základní profesní certifikací každého interního auditora.

NOVINKA

V letošním roce je poprvé představena novinka v podobě 50% slevy pro všechny účastníky III. běhu NOVÉHO Komplexního vzdělávání, kteří mají zájem, po absolvování vzdělávání, zúčastnit se Přípravného kurzu ke zkouškám CIA.

ZAHÁJENÍ

1. týden	18.–22. říjen 2010
2. týden	6.–10. prosinec 2010

REGISTRACE

Při registraci do 30. 9. je poskytnuta 5% sleva!
Kancelář ČIIA, pí. Magda Barnatová,
e-mail: barnatova@interniaudit.cz
Tel.: +420 224 920 332

KOMPLEXNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

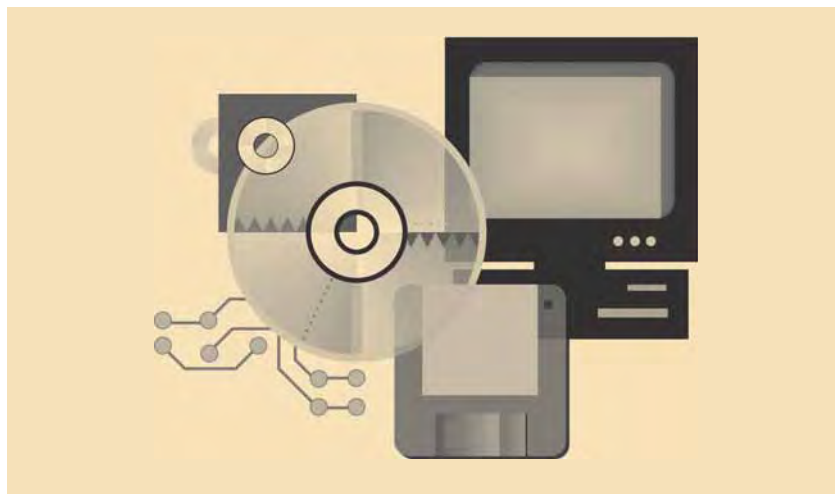

FAKTORY, KTORÉ MA VIEDLI K VÝBERU SOFTVÉRU PRE PODPORU RIADENIA TÍMU INTERNÉHO AUDITU

Softvér na podporu riadenia („Softvér“) auditného tímu musí podporovať filozofiu a riadenie interného auditu („IA“) vašej spoločnosti. Rád by som vám priblížil moje postrehy z procesu výberu a kúpy Softvéru.

PREČO SOM BOL DONÚTENÝ K ZMENE

Komplexnosť IA a počet auditorov v rámci spoločností Kronospan si pred šiestimi rokmi vyžadoval iba zdravý úsudok a MS Office. K zmene riadenia IA ma viedli zvýšené nároky na koordináciu auditného tímu (počet interných auditorov sa zvýšil zo štyroch v roku 2004 až na 20 v roku 2010) a decentralizácia auditných aktivít na Slovensku, Rumunsku, Poľsku a Lotyšsku. Efektívne plánovanie a koordinácia 20 auditorov pre mňa znamená kontrolu približne 100 aktivít týždenne. Okrem koordinácie práce interných auditorov som v priebehu jedného roka zodpovedný za 40 interných auditov, ďalších 10 podporných projektov a na mesačnej báze za prípravu benchmarkingov, z ktorých čerpáme rizikové symptómy. V priebehu šiestich rokov sme v niektorých spoločnostiach vykonali až 14 projektov, tzn. odstránili sme základné problémy spojené napríklad s neexistenciou procesov, chýbajúcimi pravidlami, nedostatočným

ných v rámci interného auditu, čo bez integrovanej softvérovej podpory nie je možné.

DESAŤ OČAKÁVANÍ OD POUŽÍVANIE NOVÉHO SOFTVÉRU

Pri zavádzaní interného auditu nám spoločnosť Deloitte v rámci cosouringingu poskytla softvér AuditSystem2 („AS2“), tj. databázové prostredie pre tvorbu, kontrolu a archiváciu auditnej dokumentácie. Vzhľadom k tomu, že AS2 bola prispôbena na výkon externých (finančných) auditov a nie na riadenie procesov a špecifické potreby IA, prieskumom trhu

podpora práce interného auditu.

K voľbe softvérovej podpory interného auditu v Kronospane som pristúpil po zohľadnení nasledujúcich potrieb spoločnosti a interného auditu v časovom horizonte piatich rokov:

1) Efektívne riadiť IA v Kronospane:

- Splniť očakávania akcionárov z hľadiska zlepšenia riadenia procesov a minimalizácie administratívnych chýb,
 - Vykonávať IA s čo najnižšími nákladmi pri garantovaní kvalitných výstupov (zistenia a odporúčania – mesačne identifikujeme až sto odporúčaní, kde priemerná cena jedného odporúčania je 1000 EUR),
 - Zaisťiť kontinuálne vzdelávanie interných auditorov,
 - Zdokumentovať identifikované zistenia tak, aby ich bolo možné vedeniu spoločnosti kedykoľvek zdôvodniť a následne monitorovať a riadiť odstránenie týchto nedostatkov u zodpovednej osoby,
 - Minimalizovať administratívnu záťaž interných auditorov pri dokumentovaní identifikovaných zistení v papierovej podobe.
- ### 2) Pokryť kľúčové časti auditnej práce, tj.:
- Integrovaný manažment plánovaných a ad-hoc interných auditov,

„Investícia do softvéru nie je
jednorazová a chvíľková záležitosť
– zmení od základov systém práce“

rozdelení právomocí atď. Komplexnosť procesov Kronospanu si však už vyžaduje efektívne detailné plánovanie auditnej činnosti, interných auditorov vrátane monitorovania zistení a doporučení identifikova-

som zisťoval ďalšie možnosti. Zúčastnil som sa tiež konferencie IADN (Klub riaditeľov interného auditu), organizovanej spoločnosťou Ernst & Young, kde hlavnou témou bola práve softvérová

- Koordináciu a kontrolu výkonu práce manažérov a auditorov pri decentralizovanom riadení auditného tímu,
 - Mesačnú kontrolu plnenia nápravných opatrení,
 - Kontinuálny zber a identifikáciu rizík v auditovaných procesoch,
 - Auditnú dokumentáciu, tj. prepojiť program auditu s realizovanými výsledkami testovania a ich dokumentáciou s priamym napojením na nápravné opatrenia.
- 3) Spracovať a ukladať veľký objem dát v elektronickej podobe.
 - 4) Zaisťiť jednoduchú obsluhu a intuitívne navádzanie.
 - 5) Zvýšiť efektivitu práce s maximálnym využitím pracovnej kapacity auditorov a odstrániť duplicitné a manuálne činnosti spojené s písaním zistení a doporučení, a samotnej správy z auditu.
 - 6) Zaisťiť rýchle spracovanie výsledkov auditu bez ohľadu na rýchlosť internetového pripojenia a zaisťiť tak prístup z rôznych decentralizovaných pracovísk.
 - 7) Zaisťiť jednotný pracovný jazyk (anglický jazyk) v rámci všetkých decentralizovaných pracovísk.
 - 8) Zaisťiť kontinuálnu podporu a servis s možnosťou doprogramovania reportov a úpravy softvéru podľa požiadaviek spoločnosti.
 - 9) Zdieľať znalosti (know-how).
 - 10) Obstaráť softvér za akceptovateľnú cenu.

POSTREHY PRI KÚPE SOFTVÉRU

Pri kúpe softvéru mi pomohli hlavne videá a on-line Webex prezentácie dodávateľov s detailným opisom krokov, ako softvér funguje. Dodávatelia boli zároveň aj moji poradcovia pri výbere softvéru. Boli ochotní sa podeliť o skúsenosti, ako fungujú ich klienti a ako majú nastavené procesy na riadenie tímov interného auditu. Bol som milo prekvapený variabilitou klientskych riešení, pri štandardných softvérových balíkoch. Na druhej strane som zistil, že v strednej a východnej Európe existuje len málo špecializovaných softvérov na riadenie interného auditu. Musel som taktiež porozumieť, kto softvér programuje a vyvíja, poskytuje podporu a kto ho predáva. Jeden dodávateľ uviedol, že spoločnosť už nepodporuje ďalší jeho vývoj. Stalo sa mi aj to, že softvér bol prezentovaný predajcom, ktorý v ňom nikdy nepracoval. Určite dobrou známku je, ak je softvér vyvinutý v spolupráci s expertom na interný audit. Dôležitým faktorom je tiež celková cena. Pod celkovou cenou si nemôžeme predstaviť len licenčný poplatok za používanie softvéru, ale aj povinné školenie k používaniu softvéru, serverové SQL licencie, aby softvér mohli používať aj naši klienti na monitorovanie nápravných opatrení, a opakujúci sa ročný poplatok. Prvopočiatočná investovaná cena je 50 000 EUR, čo pre porovnanie

predstavuje jednomesačné celkové náklady fungovania tímu interného auditu.

ZÁVER

Po zohľadnení všetkých kľúčových faktorov, tj. početnosť a komplexnosť auditných aktivít a súvisiacich projektov; rozšírenie hĺbky a šírky testovaných procesov; veľkosť a decentralizácia auditného tímu a tlak akcionára na zvýšenú efektivitu a transparentnosť práce IA) som sa rozhodol pre kúpu MKInsight (<http://www.mkinsight.com>). Na základe vlastnej skúsenosti pri výbere softvéru odporúčam zobrať do úvahy hlavne nasledovné: Softvér si musí každá spoločnosť „ušiť“ pre vlastné potreby, Investícia do softvéru nie je jednorazová a chvíľková záležitosť – zmení od základov systém práce, Kupujte iba taký softvér, ktorý pri svojej práci plne využijete, Spýtajte sa kolegov, s akým softvérom pracujú, a ako sú s ním spokojní, Pozvite si čo najviac dodávateľov, aby vám urobili prezentáciu – chcú predať svoj produkt a preto vám vyjdú v ústrety. Dobrý a kvalitný auditný tím potrebuje dobrý a kvalitný softvér na riadenie auditných aktivít. Domnievam sa, že do piatich rokov bude softvérové riešenie riadenia IA štandardom každého tímu interného auditu. ▲

ATESTAČNÍ KURZ

AUDIT INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

**TERMÍN
PŘEDNÁŠKA
PŘEDNÁŠEJÍCÍ**

4.–8. října 2010
08.30–16.00 hodin
Ing. Igor Barva, CISA
Ing. Petr Grešl

MÍSTO KONÁNÍ
Karlovo nám. 3
120 00 Praha 2

CENA
člen ČIIA 6 700,- (s DPH 8 040,-)
nečlen ČIIA 9 500,- (s DPH 11 400,-)

FRIEND OR FOE?

Social networks such as Facebook, LinkedIn, and Twitter pose many risks that internal auditors may need to assess.

Social networking continues to increase in personal and business use. Whether internal auditors believe the buzz about how impactful social networking will become, the fact that individuals within organizations use Facebook, MySpace, Twitter, or LinkedIn raises a question of risk assessment. Several posts reveal that con artists play the same scams on social networks that were successful through Web sites and e-mail. One victim did not realize her Facebook account had been hacked and someone was posing as her friend. The con artist pleaded for money to help her friend, who claimed to be in a jam without money in London. Of course the victim had no way of knowing that the message was a fake — only after she wired the money did she discover the sting. In October the U.S. Federal Bureau of Investigations issued a press release warning about this scam. Organizations have been victimized as well by fake Facebook accounts. The Koobface virus infects a social network site when a “friend” invites an individual to view a video. Upon clicking the link, a download is requested to update the person’s Flash Player, prompting the virus to execute and attack the user’s computer.

SOCIAL NETWORK RISKS

Should internal auditors assess social network risks? In an informal poll of internal auditors working in 10 different organizations from government, financial institutions, universities, health care, technology, and retail, five answered “Yes” to performing a social network risk assessment and five responded “No.” One IT auditor said, “Our department has not formally risk rated social network issues. As a firm, we have only very recently started a blog.” Another IT auditor responded that “I have issued an audit report about ‘Web governance’ raising social networking issues.” Deciding whether to perform a risk assessment depends on a number of factors. A key question internal auditors need to ask is “What is our organization’s social network strategy?” Some organizations block all network access to social network servers

and don’t allow employees to use corporate resources for social networking. Other organizations embrace and encourage the use of social networks. Another key indicator is determining whether a social network policy exists or is under development.

A third indicator is management’s “tone at the top” concerning social networking:

- Does the organization’s management embrace social networking?
- Do a significant number of employees use social networks?
- Can auditors get IT reports that monitor the volume of social networking site traffic?

Moreover, the United Kingdom and other countries are discussing the mass surveillance and retention of all user communications on social network sites. Auditors need to be aware of legal or regulatory requirements that cover their organization and call for a risk assessment.

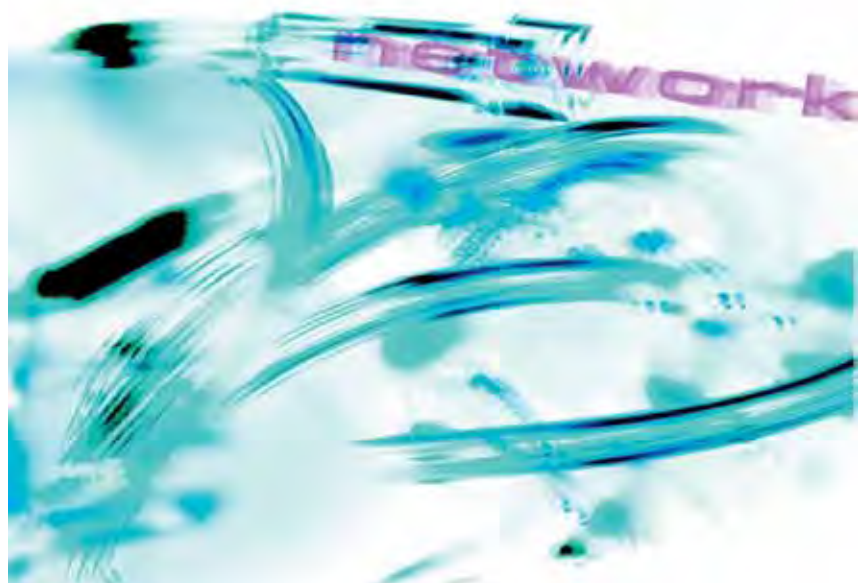
THE RISK ASSESSMENT

If auditors determine that assessing social network risks is necessary, the next set of questions should focus on the types of risks involved: Is this an IT risk? A business or marketing risk? Is it a legal, enterprise risk management (ERM), public relations (PR), or human resources (HR) risk? IT plays an important role in managing social network risks, but there may be other risks

to the organization’s brand and reputation. Auditors need to identify an executive who ultimately is accountable, such as the chief information officer (CIO) or the marketing or PR executive. Determining who is accountable might be tricky because of the innovative nature of social networking. Is it a business tool, or a communication tool like e-mail? Who is accountable: the chief operating officer or the CIO? Gathering a team of specialists who understand the various risks will help the project succeed. After auditors have identified the types of risks and assembled the key stakeholders, they need to perform planning steps including identifying vulnerabilities, analyzing threats, assigning and validating risk ratings, and reporting their findings.

IDENTIFY VULNERABILITIES

Auditors start by reviewing network risks such as virus, malware, and cross-site scripting, as well as business risks such as identity theft, reputation, and privacy. An example of network risk occurred when Twitter suffered a cross-site scripting vulnerability last year after a computer worm spread links to a copycat site called StalkDaily. Twitter’s April 12, 2009, blog summarized four attack waves, and the company “deleted almost 10,000 tweets that could have continued to spread the worm.” Organizations frequently deal with reputational risk.

Social Network Risk Assessment Matrix

As internal auditors begin to assess risks to their organizations from social networks, they need to organize their work. The chart below illustrates how auditors may document and rate these risks.

Vulnerability	Inherent Risk (Low=1, Medium=3, High=5)	Residual Risk (Low=1, Medium=3, High=5)	Likelihood (Low=5%, Medium=50%, High=75%)	Initial Risk Rating (Residual Risk X Likelihood)	Validated Risk Rating (Adjustment to Initial Risk)
Virus	5	4	0.75	3.0	3.0
Cross-site Scripting	5	5	0.50	2.5	2.0
Employee Productivity	5	3	0.75	2.25	1.5
Others					

However, a new wrinkle seems to be the velocity and intensity of attacks on organizations' reputations. One recent example was musician Dave Carroll's complaint that United Airlines' baggage handlers had broken his guitar. When Carroll did not get a satisfactory response from the airline, he wrote a song — "United Breaks Guitars" — and posted it as a YouTube video. The video rapidly gathered 5 million hits and prompted United to offer to fix his Taylor guitar for US \$3,500, which he asked be given to a charity instead. According to the Times of London, four days after the YouTube post, United's stock dropped about 10 percent, losing US \$180 million. One question auditors may ask is whether anyone is running social network monitoring tools such as Yalet or MAP to see what is being said about the organization's brand or reputation.

ANALYZE THREAT POTENTIAL

Internal auditors need to determine how likely it is that the vulnerability will occur. Are the risks high, medium, or low? What are the inherent risks? What is the residual risk? Auditors need to benchmark or define what constitutes high and low risks. One audit director for an energy company said, "My No. 1 job was to keep us out of the front page of the Wall Street Journal." Is that the highest risk? And what risks can land an organization on the front page or become viral on the Internet?

VALIDATE RISK RATINGS

When internal auditors complete an initial risk assessment matrix, a good next step is to validate the ratings with the IT, legal, HR, ER M, PR, and marketing functions and other key stakeholders. Validation of controls does not necessarily require detailed testing. Observation or inquiry may be sufficient. "Social Network Risk Assessment Matrix" on this page illustrates a way that auditors can organize the risk assessment. Ratings should be normalized to an individual organization's risk scheme. Findings Based on the outcome of the previous steps, internal auditors can draft a presentation listing the findings and conclusions of their assessment. Auditors may decide to perform a full audit review, perform a limited scope review, or based on the risk, not to perform any additional audit work. Other options for auditors include participating as a controls adviser to assist management in establishing social network policies and procedures.

SLOVNÍČEK

social network
to pose a risk
scam
con artist
to be under development
surveillance
vulnerability
wrinkle
risk assessment

sociální síť
představovat riziko
podvod, podfuk
podvodník
vyvíjet se
dohled
zranitelnost, náchylnost
vráska
hodnocení rizik

A NEW BUSINESS PROCESS

Social network usage by organizations is an area in which internal auditors should consider performing a risk assessment because it is another tool or business process that requires auditors to make important risk assessment decisions and trade-offs. If a risk assessment is not required immediately, auditors may opt to include one in the annual risk assessment cycle and review it at a future time. Deciding whether to assess social network risks may be a tough choice for many internal audit groups as the services are still in the beginning stage. However, waiting may not be an option if a social network incident causes significant damage.

▲
To comment on this article, e-mail the authors at steve.mar@theiia.org.
send itaudit article ideas to:
Steve Mar, steve_mar2003@msn.com

REGULACE A JEJÍ VLIV NA ROLI A HODNOTU INTERNÍHO AUDITU

11-12/11/2010

ČESKÁ REPUBLIKA – PRAHA

15 let ČIIA

Konference je realizována pod záštitou pana Štefana Füleho,
člena Evropské komise

ORGANIZAČNÍ POKYNY

KONFERENCE NÍ POPLATEK

Registrace do 30. září 2010 včetně	Člen* bez DPH / s DPH 9 000 Kč / 10 800 Kč	Nečlen bez DPH / s DPH 10 100 Kč / 12 120 Kč
Registrace od 1. října 2010	Člen* bez DPH / s DPH 9 700 Kč / 11 640 Kč	Nečlen bez DPH / s DPH 10 900 Kč / 13 080 Kč

* člen ČIIA, člen IIA, zástupce/člen mediálního partnera

Konferenční poplatek zahrnuje vstup na oba dny odborné konference, konferenční materiály, catering a účast na večerním programu. Nezahrnuje ubytování.

MNOŽSTEVNÍ SLEVA

Počínaje 3. účastníkem získává organizace 5% slevu z příslušného konferenčního poplatku. Množstevní sleva se týká pouze celého konferenčního poplatku.

JEDNOTLIVÉ KONFERENCE NÍ DNY

Jednotná cena	bez DPH / s DPH
Účast na konferenci 11. listopadu 2010	6 900 Kč / 8 280 Kč
Účast na večerním programu 11. listopadu 2010	2 900 Kč / 3 480 Kč
Účast na konferenci 12. listopadu 2010	3 900 Kč / 4 680 Kč

REGISTRACE

Využijte registraci on-line na www.interniaudit.cz, e-mailem, faxem nebo poštou nejpozději **do 31. října 2010** na adresu:

Český institut interních auditorů, o.s.

Karlovo náměstí 3, 120 00 Praha 2

tel: 224 920 332, fax: 224 919 361

E-mail: konference@interniaudit.cz

Podrobnější informace k registraci podá paní Zdeňka Kmentová
kmentova@interniaudit.cz; tel. 224 920 332, případně Kancelář ČIIA.

MÍSTO KONÁNÍ

Hotely Olympik Tristar a Artemis

U Sluncové 14, Praha 8 – Karlín,

GPS – 50°5'56.149"N, 14°28'14.187"E

<http://olympik.cz/>

Konference a ubytování účastníků se uskuteční v komplexu hotelů Olympik. Konferenční sály hotelu Tristar a Artemis jsou vyzdobeny v řeckém slohu, jsou klimatizované a vybaveny špičkovou konferenční a komunikační technikou.

UBYTOVÁNÍ

Ubytování je zajištěno v hotelu Tristar***, kde se rovněž nacházejí konferenční sály, a v hotelu Olympik****, který je v rámci areálu vzdálen cca 150 m od prostoru konání konference.

Tristar***:

vč. snídaně a DPH, 1/1 = 1 650 Kč
vč. snídaně a DPH 1/2 = 2 000 Kč

Olympik****:

vč. snídaně a DPH, 1/1 = 1 800 Kč
vč. snídaně a DPH 1/2 = 2 200 Kč

Moderní hotelové pokoje jsou po kompletní rekonstrukci. Každý pokoj disponuje TV se satelitním příjmem, rádiem, trezorem, minibarem a telefonem s přímou provolbou. Každý pokoj je klimatizován. Všechny pokoje v hotelu jsou nekuřácké.

Další služby: připojení k internetu, praní prádla, nepřetržitě hlídané parkování, business studio, sekretářské služby, doručovací služby, průvodcovské služby, rezervace sportovních zařízení a služeb (fitness, bazén, sauna, masáže).

Do hotelu je možno najíždět (check in) od 14:00 hod. Pokoje nutno opustit (check out) do 12:00 hod.

REZERVACE UBYTOVÁNÍ

Rezervaci ubytování zajišťuje cestovní kancelář D.I.R. Bohemia (viz příložené přihlášky na ubytování). Využijte on-line registraci na konferenčním webu www.interniaudit.cz nebo vyplněnou přihlášku zašlete na e-mail: daniela.barcalova@dirbohemia.cz. Datem uzávěrky přihlášek na ubytování je **11. říjen 2010**.

PARKOVÁNÍ

Hotel disponuje velkým parkovištěm, pro návštěvníky konference je k dispozici zdarma (zájem nutno vyznačit v příslušné kolonce přihlášky ubytování).

VOLNÝ ČAS

Možno využít bohatou nabídku hlavního města Prahy. Přímou dostupnost do blízkého centra vám zajistí metro trasa B, stanice Invalidovna (cca 400 m od hotelu), odsud do centra jedou také tramvajové linky č. 8 a 24.

PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ V PRAXI A ÚLOHA INTERNÍHO AUDITORA

Pracuji jako interní auditorka na městském úřadě od roku 2003 a ráda bych se s vámi podělila o své názory a zkušenosti z praxe. Naše město má téměř 30 000 obyvatel a plní funkci obce s rozšířenou působností, a mimo jiné má zřizovatelskou a zakladatelskou funkci.

Funkce kontroly byla chápána v minulosti nejčastěji jako činitel rovnováhy mezi stavem žádoucím a stavem skutečným. Definice kontroly nebyla dosud jednoznačně vymezena a autoři odborných publikací většinou tento pojem hledají a definují ho na bázi kontrolní funkce v procesu řízení.

Co tedy lapidárně vyjádřeno kontrola znamená? V podstatě zastávám názor, že platí dávno známé heslo: „Kdo řídí, kontroluje.“ Kontrolní funkci ale mají nejen vedoucí zaměstnanci, ale přímo pracovníci, kteří mají kontrolu v pracovní náplni, a mezi ně patří i interní auditori. Kontrola prováděná formou interního auditu má svůj význam pro orgán veřejné správy, což jsou i obce.

„Na rozdíl od externího auditu, který se zaměřuje jen na vyhodnocení minulosti, já svoji roli v kontrolní činnosti spatřuji v tom, že se zaměřuji i na budoucnost města a preventivně poukazují na možná rizika“

Jednoznačně by se dalo deklarovat, že v praxi platí: „Prevence je víc než represe.“ Právě na tomto hesle je postavena moje role v našem úřadu. Na rozdíl od externího auditu, který se zaměřuje jen na vyhodnocení minulosti, já svoji roli v kontrolní činnosti spatřuji v tom, že se zaměřuji i na budoucnost města a preventivně poukazují na možná rizika.

V případě porušení rozpočtové kázně se vždy jedná o provozní riziko, tedy finanční dopad do rozpočtu. Obec zaplatí sankci a odvede neoprávněně čerpané, anebo včas nevyřádané finanční prostředky zpět, převážně do státního rozpočtu. Ráda bych se stala moderním interním auditorem tak, jak o tom bylo publikováno v jednom čísle Interního auditora o interním auditu českých příšto-

ven. Plně se ztotožňuji s uvedenou myšlenkou, že „interní auditor je nejen policajtem, který píská na píšťalku, kdykoliv je to nutné, ale i rádce a partnerem pro diskuzi...“

Interní auditor je pověřen totiž nejenom vyhledávací a zjišťovací kontrolní činností, ale měl by umět i navrhnout řešení, nápravná opatření, zajišťovat metodickou a konzultační činnost, podle mého názoru cca ze 30–40 % pracovního času. Tedy obecně řečeno, konstatovat nejen co je špatné, ale jak by to mělo být správně.

Připomínám, že od 1. 4. 2009 nabyla účinnosti novela zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, kde je zcela nově deklarováno celé ustanovení § 22 – porušení rozpočtové kázně u územních samosprávných celků, a u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory. Nově se do zákona dostal zákon o daňovém řízení č. 337/1992 Sb., ve znění p. p. a správní řízení č. 500/2004 Sb., ve znění p. p. při řešení tzv. správních deliktů.

Je tedy patrné, že se zpřísnil pohled na hospodaření územních rozpočtů,

a podle mého názoru by se tudíž měla zvýšit i úloha interního auditora.

A jakým způsobem by se zvýšení role interních auditorů dosáhlo?

- Interní auditori by neměli být zaměstnanci toho orgánu veřejné správy, ve kterém kontrolují činnost, ale např. interní auditor města, obce by mohl být zaměstnancem krajského úřadu, anebo finančního úřadu. Potom by byla skutečně zajištěna tzv. nezávislost.
- Krajské úřady by měly v rámci metodické pomoci proškolit a metodicky připravit interní auditory na kontrolu – výběrem několika aktuálních témat kontrol pro všechny obce, a tím by byla zjištěna a srovnána úroveň obcí a měst, a mohlo by se posoudit, jak pronikly vybrané předpisy

a legislativa až na nejnižší úroveň. Vznikla by tím zpětná vazba autorům zákona, což dnes chybí. Zdálnivě perfektní opatření vlády se totiž často míjejí účinkem.

- Zpráva interního auditora z kontroly, která byla určena krajským úřadem, by byla zaslána na krajský úřad a na příslušný kolektivní orgán města, obce, což je rada, a ten by měl za povinnost zprávu, protokol interního auditora z kontroly projednat a vyvodit patřičná účinná opatření. Toto se dneska také obecně nedělá.
- Mimořádnou pozornost si zaslouží úloha obcí, měst při výkonu funkce investora, zejména stavebního investora a stavebního dozoru. Tito pracovníci nejsou většinou dostatečně erudovanými partnery velkým dodavatelským firmám, které disponují často kvalifikovanými odborníky. Výsledkem bývá práce, předražené stavební práce, předražené stavební práce, a někdy dokonce i práce nekvalitně odvedené. Zde by pomohla také metodická pomoc na všech stupních řízení (ministerstva, krajské úřady, vzdělávací instituce apod.), jak čelit preventivně těmto problémům. Rovněž interní auditori mají na tomto úseku velký rozsah své působnosti.
- Zastávám názor, že kontrola by měla být účinná, a nejenom tzv. kontrola pro kontrolu. Současná platná legislativa k této problematice je opravdu velice nejednotná, duplicitní a upozorňují na existenci více právních norem, které řeší oblast kontroly (jen pro příklad uvádím: zákon o finanční kontrole č. 320/2001 Sb., ve znění p. p., zákon o státní kontrole č. 552/1991 Sb., ve znění p. p., dále zákon o přezkoumávání hospodaření č. 420/2004 Sb., ve znění p. p., a další). Určitě by bylo vhodné celou kontrolní oblast sjednotit, což by bylo ku prospěchu věci.

Těmito opatřeními by bylo z velké části zabráněno tomu, aby kontroly tzv. „nehodící se“ kritizovaným osobám či orgánům byly zameteny „pod koberec“, a mohlo by se tak uplatnit dnes tolik citované: „Padni, komu padni“.

Závěrem bych ráda uvedla na obhajobu všech kontrolovaných osob, protože i já jsem bývala v minulosti předmětem kontrol, že selhání lidského faktoru je v praxi možné a že chybami se člověk učí. „Errare humanum est“, nebo-li chybovat je lidské.

KULATÝ STŮL PRO VEŘEJNOU SPRÁVU V KUTNÉ HOŘE

Dne 1. června 2010 byl v Kutné Hoře, za podpory starosty a tajemníka města, realizován seminář Ing. Danuše Prokúpkové, který se zabýval problematikou řídicích a kontrolních systémů a jejich aktualizace v souvislosti se zavedením CSÚIS. Po semináři následoval další kulatý stůl, na kterém zazněly příspěvky od ředitele kanceláře ČIIA, Ing. Häuslera, a zástupců Sekce veřejné správy, JUDr. Včeláka a Ing. Wagenknechta. V průběhu kulatého stolu přišli pozdravit účastníky také starosta Kutné Hory Ivo Šalátěk a tajemník Tomáš Hobl, kterým bych touto cestou a jménem ČIIA velmi rád poděkoval za spolupráci a podporu. Rád bych také poděkoval řediteli Vyšší odborné školy a střední průmyslové školy, Jaroslavu Nače-

radskému, který nám poskytl velmi hezké prostory, a věřím, že se budeme v Kutné Hoře vídat častěji. Seminář a kulatý stůl hodnotím jako velmi úspěšný, a to nejen z důvodu, že se tam sešlo přes 50 účastníků.

V tomto čísle naleznete také první část rozhovoru se zástupci města Kutné Hory, zejména na téma problematiky vnitřního řídicího a kontrolního systému ve veřejné správě, konkrétně rozhovor se starostou města Kutná Hora, panem Ivo Šalátkem. Další část, rozhovor s tajemníkem panem Tomášem Hoblem naleznete v prosincovém vydání časopisu Interní auditor.

Daniel Häusler

ČESKÝ INSTITUT INTERNÍCH AUDITORŮ NABÍZÍ ZAJÍMAVÉ SEMINÁŘE:

Termín	č. akce	název a lektor	místo	cena vč. DPH
29. 9. 2010	10505	Hospodaření a kontrola příspěvkových organizací územních samosprávných celků – Ing. Velíšková	Kutná Hora	1 188,-
30. 9. 2010	10506	Řídicí a kontrolní systémy a jejich aktualizace v souvislosti se zavedením CSÚIS – Ing. Prokúpková	Liberec	840,-
5. 10. 2010	10219	Poskytování dotací (Co by měl vědět poskytovatel nebo příjemce o veřejné finanční podpoře) – Ing. Pýchová	Praha	2 760,-
11.–13. 10. 2010	12. běh	Reforma finančního účetnictví veřejných financí – CSÚIS – Ing. Prokúpková	Praha	6 960,-
18. 10. 2010	10234	Účetnictví – zdroj informací pro kontrolora, interního auditora – Ing. Petřílková	Praha	3 480,-
25. 11. 2010	10272	Účetnictví státu pro vybrané účetní jednotky – praktická aplikace – Ing. Pacáková	Praha	3 720,-

KONTAKT:

sindelarova@interniaudit.cz;
telefon 224 920 332 l. 27;
www.interniaudit.cz

MÍSTO KONÁNÍ:

ČIIA, Karlovo náměstí 3, Praha 2

Liberec

KÚ Libereckého kraje, U Jezu 642/2a, Liberec

Kutná Hora

VOŠ, SPŠ a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Masarykova 197, 284 01 Kutná Hora–Hlouška

ČLENOVÉ ČIIA MAJÍ NÁROK NA SLEVOU Z POPLATKU

ROZHOVOR SE STAROSTOU KUTNÉ HORY, IVO ŠALÁTKEM

Jako vedoucí orgánu veřejné správy jste odpovědný za vnitřní kontrolní systém a jste povinen vytvářet podmínky pro jeho hospodárný, efektivní a účelný výkon. Jak hodnotíte ze svého pohledu úroveň a vývoj v této oblasti na vašem úřadě?

„Mohu konstatovat, že vytvoření kvalitního kontrolního systému je velmi složitá záležitost a hlavně je to běh na dlouhou trať“

Ano, v souladu s platnou legislativou jsem jako vedoucí orgánu veřejné správy za vnitřní kontrolní systém odpovědný. Mohu konstatovat, že vytvoření kvalitního kontrolního systému je velmi složitá záležitost, a hlavně je to běh na dlouhou trať. S účinností zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, byla u nás zpracována Směrnice o kontrolním systému Města Kutné Hory, která se stala nedílnou součástí systému řízení, a kde právě cílem této Směrnice je zajištění podmínek pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy. Vzhledem k tomu, jak jsem již předeslal, že se nejedná o jednoduchou záležitost, byla také tato směrnice již několikrát aktualizována v souladu s aktuálními potřebami pracovníků Města Kutná Hora, kteří s ní pracují. Samozřejmostí je, že legislativní rámec finanční kontroly obce je tvořen zákony č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, a vyhláškou č. 416/2004 Sb., kterou se zákon č. 320/2001 Sb., provádí, dále pak zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, a dále pak vnitřními směrnicemi a obecně závaznými vyhláškami obce. Každý rok také zpracováváme v souladu s § 22 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, „Roční zprávu o výsledcích finančních kontrol“ zajišťovanou orgánem veřejné správy Městem Kutná Hora. Rozsah zprávy a její struktura je v souladu s prováděcí vyhláškou č. 416/2004 Sb. Závěrem bych chtěl ještě dodat, že stávající zákon o finanční kontrole je nutné již nahradit novým, kde je dle mého názoru nezbytné nastavit v této

oblasti hmatatelná a smysluplná pravidla (zákonné normy). To spatřujeme jako jeden z hlavních problémů při zavádění kontrolních systémů ve veřejné správě. Je pravdou, že se již několik let připravuje zákon nový, který je ovšem stále diskutován (i Město Kutná Hora ho v průběhu minulých let několikrát připomínkovalo), ale vesměs na úrovni mimoparlamentní.

Jak intenzivně spolupracujete s vaším útvarem interního auditu a jak probíhá tvorba střednědobého a ročního plánu?

Útvar interního auditu v souladu s platným Organizačním řádem městského úřadu Kutná Hora je pro zajištění jeho nezávislosti podřízen přímo starostovi města (vedoucímu místní samosprávě). Jako starosta jsem během svého funkčního období plně podporoval upevňování postavení a nezávislost interního auditu. V kontaktu s pracovníky útvaru jsem dle průběžně vznikajících oboustranných potřeb stále. Probíhá diskuze při sestavování ročního (střednědobého) plánu a nad vyhodnocováním jeho plnění, konzultují se zpracované zprávy z prováděných IA a NVSK, konzultujeme zpracování „Roční zprávy o výsledcích finančních kontrol“ zajišťovaných orgánem veřejné správy Městem Kutná Hora, výsledky různých výstupů z úkolů, kterými je dále útvar pověřen.

Jaké máte zkušenosti s přezkoumáváním hospodaření obcí a dobrovolných svazků krajskými úřady, kde by cílem kontroly měla být především pomoc a seriózní řešení neúmyslně vzniklých problémů a respektive, jaké změny by jste navrhol?

Tuto oblast bych nechtěl nijak zbytečně rozvádět, ale vzhledem k tomu, že máme zkušenosti jak s auditem zajišťovaným krajským

úřadem, tak s auditem zpracovávaným dodavatelsky externí firmou, tak mohu jen dodat, že v současné době nám audit zajišťuje na základě zkušeností z předcházejících let dodavatelsky auditorská firma. Přimlouval bych se určitě za to, aby jakýkoliv subjekt, který audit provádí, měl dostatek času si s objednatelům vykomunikovat, popřípadě vyjasnit problematiku v případě neúmyslně vzniklých problémů. O zavedení jiného systému jsem již diskutoval sice na různých úrovních, ale s jednoznačným stanoviskem na řešení této oblasti jsem se ještě nesetkal. Dle mého názoru by mohli zpracovatelé nového zákona o finanční kontrole i tuto oblast do něho odpovídajícím způsobem začlenit.

Na jaké úrovni a s jakými výsledky je na vašem úřadě uplatňována řídicí kontrola vedoucími pracovníky?

Řídicí kontrola je zajišťována vedoucími pracovníky v souladu s vydanými interními předpisy, které úzce navazují na „Směrnici o kontrolním systému Města Kutné Hory. Běžně je prováděna předběžná řídicí kontrola (v souladu s § 26 zákona č. 320/2001 Sb.), která je základním stavebním článkem před uzavřením a vznikem závazku, ale i průběžná a následná řídicí kontrola v souladu s platnou legislativou. Příslušné odvětvové odbohy provádí také prostřednictvím svých pracovníků kontrolní vnější činnost v jimi řízených příspěvkových organizacích a u žadatelů a příjemců veřejné podpory. V této oblasti spolupracují při následných veřejno-správních kontrolách s útvarem interního auditu.

Jaký máte názor na slučování pracovišť interního auditu a následných veřejno-právních kontrol, popřípadě ještě na zařazování další agendy do okruhu činností interního auditu?

Dle mého názoru to bylo a je v současné době dosti rozšířeným trendem a nedivím se tomu. Pokud vezmeme v úvahu fakt, že orgán veřejné správy (územně samosprávný celek) nedisponuje neomezenými finančními prostředky a musí zajistit širokou škálu úkolů, je zřejmé, že má i omezený objem mzdových prostředků. Z těchto důvodů jsme budovali tým pracovníků odborně zdatných kumulovaně činnosti zvládnout, což se nám podařilo. V současné době neplánujeme žádné změny v této oblasti, ale je samozřejmé, že pokud by vešel v platnost nový zákon o finanční kontrole a činnost interního auditu legislativně upravoval, museli bychom se s tím vyrovnat. V současné době a za současné finanční situace v rozpočtové sféře bych ale doporučoval, jak již bylo řečeno, nastavit v této oblasti hmatatelná a smysluplná pravidla, ale bez nějakého dramatického personálního členění.

Jaké informace jsou vám k dispozici o činnosti ČIIA a založené sekci veřejné správy?

S činností institutu interních auditorů se seznamuji průběžně již několik let, a to až již prostřednictvím pracovníků našeho interního auditu, kteří s institutem už několik let spolupracují, ale i prostřednictvím čtvrtletně vydávaného časopisu „Interní auditor“, který nabízí zajímavé poznatky a náměty pro činnost interních auditorů. O založené sekci veřejné správy jsem informován podrobně, a to prostřednictvím našeho vedoucího interního auditu Ing. Romana Koženého, Ph.D., který pracuje v přípravném výboru sekce veřejné správy. Jsem přesvědčen, že se jedná o krok správným směrem a pro řešení problematiky v diskutované oblasti kontrolních mechanismů to bude nepřehlédnutelným přínosem.

Děkuji Vám za rozhovor

▲
rozhovor realizoval Ing. Daniel Häusler,
ředitel kanceláře ČIIA

inzerce

Harmonizace účetních standardů pro malé a střední podniky

Danuše Nerudová, Hana Bohušová, Patrik Svoboda, Jan Široký

455 Kč | 272 stran, brožovaná | ISBN: 978-80-7357-500-7

Publikace se zabývá nedávno schváleným účetním standardem pro malé a střední podniky (SME). Zaměřuje se především na přesnou úpravu jednotlivých oblastí vykazování u SME, přičemž akcentuje rozdíly mezi IFRS a standardem pro SME.

Obsahem jsou nejdůležitější standardy pro účetní jednotky SME: účetní závěrka, účetní pravidla, odhady a chyby, pozemky, budovy, zařízení, investice do nemovitostí, dlouhodobý nehmotný majetek, zaměstnanecké požitky, přechod na IFRS pro SME a další.

Kniha se dále věnuje jednak harmonizaci finančního výkaznictví obecně, dále tvorbě IFRS pro SME (postup) a IFRS pro SME (viz vyjmenované oblasti).

Součástí je i kapitola o vazbě na základ daně.

Wolters Kluwer
Česká republika

www.wkcr.cz

Z ČINNOSTI KOMISE PRO PRIMÁRNÍ SYSTÉM DOHLEDU

Rozhovor s předsedkyní pracovní komise pro primární systém dohledu Ing. Evou Janouškovou

Můžete nám říci, jak vlastně vznikla Komise pro primární systém dohledu?

Vznik komise je spojen s určitou „revitalizací“ činnosti Sekce pro veřejnou správu. Skupina odborníků z veřejné správy, kteří fandí internímu auditu a finanční kontrole (vedená viceprezidentem Rady pro veřejnou správu Lukášem Wagenknechtem), opětovně nastartovala diskusi na téma „jak může ČIIA více pomoci interním auditorům ve veřejné správě, jak může přispět k lepšímu chápání této role, co by měla ČIIA udělat ke zkvalitnění vzdělávání atd.“? Výsledkem diskuze je Strategie Sekce pro veřejnou správu a Operační plán na rok 2010.

Co se v těchto dokumentech dozvíme?

Jde o důležité dokumenty, které nejen že formalizují výsledky diskuze, ale především ukazují cíl a cesty. A jsem moc ráda, že takové dokumenty existují. Dost často se totiž začínají věci dělat zdola nebo chcete-li odzadu, a pak to nefunguje. Tedy tyto dokumenty jsou určitou vizí a jejím rozpracováním a navazují i na smlouvu o spolupráci, podepsanou se zástupci MF. A dozvíme se v nich, že Sekce pro veřejnou správu chce přispět k profesnímu rozvoji interních auditorů ve veřejné správě, chce přinést nové formy vzdělávání (včetně snahy zabývat se národním kvalifikačním programem), chce aktivovat auditory v jednotlivých komunitách i v území k užší spolupráci, k výměně zkušeností a připravit tak podmínky pro vytvoření významné profesní platformy v rámci ČIIA. Vždyť interní auditori z veřejné správy tvoří 40 % ze všech členů ČIIA.

Hovoří tyto dokumenty i o primárním systému dohledu?

Ano, je to jedna z oblastí, na kterou se chce Sekce pro veřejnou správu zaměřit. Vychází to mimo jiné ze známého modelu PIFC (Public internal financial control), jehož součástí je nejen interní audit, ale také řídicí a kontrolní systémy veřejné správy. Přípravný výbor Sekce veřejné správy začal tvořit organizační strukturu, aby pokryla všechny oblasti a aby zároveň došlo ke vzniku jakýchsi „útvárů“, tedy komisí.

A domníváte se, že je třeba se právě primárním systémem dohledu zabývat stejně, jako těmi dalšími oblastmi?

Ano, myslím si, že je to velmi důležité i logické: je-li interní audit službou, která hodnotí vnitřní řídicí a kontrolní systémy, měly by vzdělávací i teoreticko-odborné aktivity směřovat nejen do oblasti interního auditu (sekundární systém), ale i do oblasti řídicího a kontrolního systému (primární systém). Navíc si myslím, že existuje i určitá „zákaznická skupina“, kterou jsme dosud neoslovili, a to jsou manažeři ve veřejné správě, kteří podle mého názoru potřebují nejen trochu té teorie, ale především možnost výměny zkušeností, odbornou podporu na různých typech vzdělávacích akcí apod. Otázka je, zda se nám podaří je s našimi aktivitami a nabídkou oslovit.

A jak se stalo, že je Komise pro primární systém dohledu spojená s Vaším jménem?

Asi to trochu souvisí s tím, co jsem teď uvedla. Svoje působení ve veřejné správě jsem začínala v interním auditu a nyní jsem na té pomyslné „druhé straně“. A přiznám se, že mi znalosti i praxe z interního auditu hodně často pomáhají. Dodnes s interními auditory na našem úřadě úzce spolupracují a vítám jejich nápady i názory. Takže to, že mne oslovili kolegové ze Sekce pro veřejnou správu, abych předsedala této komisi, reflektovalo tyto své profesní zkušenosti i to, že mne interní audit a věci kolem něj pořád hodně baví. A přiznám se, že ta konkrétní osoba, která s nabídkou přišla, byl Pepa Včelák – a jsem se odmítá velmi těžko ☹. V neposlední řadě – nebyť podpory ze strany mého nadřízeného, který mi tuto mimopracovní aktivitu v oblasti interního auditu stále umožňuje, nemohla bych na nabídku kývnout.

„A přiznám se, že mi znalosti i praxe z interního auditu hodně často pomáhají. Existuje i určitá ‚zákaznická skupina‘, kterou jsme dosud neoslovili, a to jsou manažeři ve veřejné správě“

Jsou už z činnosti komise nějaké konkrétní výstupy?

Ano, máme za sebou čtyři jednání a z nich už několik konkrétních výsledků. Nejprve jsme se detailně ponořili do pojmu „primární systém dohledu“. Asi to vnímáme všichni, že občas tu máme v pojmech pořádnou „džungli“. To nám pomohlo vyjasnit si tento pojem a také do určité míry strukturovat, tedy rozdělit na menší části – doufám, že se nám díky tomu bude i lépe pracovat. Tuto analýzu jsme představili na jarní národní konferenci interního auditu. Pak jsme si v rámci komise udělali představu, na kterou konkrétní oblast se každý z nás chce zaměřit, a začali jsme diskutovat o tom, že bychom rádi zpracovali jakýsi ucelený učební text, který by zatím hodně populární formou přiblížil obsah každé oblasti. Pracovně tomuto textu říkáme „průvodce primárním systémem dohledu“ a máme představu, že na každou komponentu zpracujeme co nejsrozumitelnější formou jednak jakési teoretické shrnutí, a jednak případovou studii, odkazy na dobrou praxi a také například vývojové diagramy. Tento průvodce by se pak mohl stát základem pro případnou širší publikaci a studijní pomůckou pro kurzy. Zároveň by mohl sloužit jako základ pro studijní texty pro případný certifikovaný program vzdělávání pro

interní auditory, o jehož vznik Sekce pro veřejnou správu usiluje. Dále jsme se v rámci komise zabývali vzděláváním při vědomí toho, že jde o klíčovou službu, kterou by měla ČIIA svým členům poskytovat. Odhalili jsme určitou mezeru v nabídce vzdělávacích akcí, souvisejících s jednotlivými komponentami primárního systému dohledu. Díky tomu postupně vznikly nebo vznikají nová školení z oblasti účetnictví rozpočtovnictví. Např. garant za oblast účetnictví Danuše Prokúpková již připravuje jednodenní kurz, který je zaměřen na základní úroveň znalostí, s důrazem na manažerskou úlohu účetnictví a na změny, související s novelou zákona o účetnictví. Další třídní kurz bude tuto základní úroveň rozvíjet a půjde více do hloubky. V obou kurzech si mohou absolventi základního kurzu rozšířit svoje vědomosti. Podpořili jsme i myšlenku revivovat základní kurz pro interní auditory a učinit z něj vzdělávací program, vhodný nejen pro tuto profesi, ale i pro finanční management, finanční kontrolory a další odborníky z veřejné správy.

Zdá se mi to, že to jsou docela ambiciózní představy...

To máte pravdu, bude teď záležet na tom, jak se nám podaří vyřešit některé technické záležitosti (např. autorská práva, finanční prostředky na vydání publikace), a také jestli všichni členové komise budou ochotni věnovat tomu svůj osobní čas. Ale jsem optimista a už teď je určitě na místě upřímně poděkovat všem, kteří v komisi aktivně pracují.

Už víte, čím se komise bude zabývat dál?

Je to skoro předčasné, přemýšlet o tom, co budeme dělat dál. Máme před sebou spoustu konkrétních a nelehkých úkolů... Přesto máme i další záměry, chtěli bychom sehrát aktivní roli v případě, že se Ministerstvu financí podaří prosadit nový zákon o řídicím a kontrolním systému ve veřejné správě. Myslím, že tady budeme mít velkou příležitost přispět k vysvětlování nových pojmů a postupů. Dále se chceme zabývat problémem nedostatečného chápání role interních auditorů u vedení orgánů veřejné správy. To vidíme ale jako velmi náročný úkol a zatím diskutujeme, jak přispět k tomu, aby interní auditor přestal být na úřadech a příspěvkových organizacích „nechtěným dítětem“, jehož existenci předepisuje „nějaký nepopulární zákon o finanční kontrole“... Víme, že je třeba působit na tu skupinu lidí, která je na straně zákazníka. Ale zároveň víme, že je to i záležitost kvalitně vykonávané služby interního auditu. Jsou to jakési spojené nádoby. Ale nic není černo-bílé, hraje zde roli – vedle té legislativní a profesní stránky – také role osobní, jak si „lidé sednou“, jak jsou schopni spolupracovat, komunikovat apod. Ale to by bylo asi téma na nějaký další a hodně dlouhý rozhovor...

A co máte před sebou?

A protože jsme měli těmito dokumenty naznačený směr a zároveň cesty, jak naplnit cíle, mohli jsme se pustit do práce. Komise chce přispět k profesnímu rozvoji interních auditorů ve veřejné správě, k inovaci programů stávajících forem vzdělávání a chce se podílet na postupném vytváření komplexního kvalifikačního programu pro interní auditory ve veřejné správě. Odpověď směřovala do oblasti a nastartovala svoji činnost. Následně tedy přišla další výzva: vést komisi pro primární systém. Protože už jsem měla právě díky základnímu kurzu přesnou představu, co je naplní a věděla jsem, že je to věc, která mne baví, tak tady už rozhodování nebylo tak složité.

Přijala jste tuto nabídku bez rozmýšlení?

Každá mince má dvě strany – a nejinak tomu bylo i s touto nabídkou. Na jedné straně mne to potěšilo, na druhé straně je to velký zážitek. Vzala jsem si čas na rozmyšlenou. Neměla jsem až tak problém s tím, že bych posluchačům neměla co nabídnout – mám zkušenosti z interního auditu a nyní „sedím na druhé straně, tedy na „manažerské židli“, kde se mi všechny znalosti a zkušenosti z interního auditu hodně často hodí, často s nimi pracuji podvědomě... Největším faktorem v rozhodování byly samozřejmě moje časové a kapacitní limity. Nakonec jsem si ale připomněla, že interní audit je pro mne velkým koníčkem a s velkou mírou vděku i to, že mi můj zaměstnavatel v této oblasti stále poskytuje určitý prostor pro seberealizaci, díky čemuž se mohu např. dlouhodobě angažovat v ČIIA – a kývla jsem. Ale to jsme trochu odbočili od vzniku komise...

Ano, revize základního kurzu byla prvním impulzem. Šlo o to, ponořit se do problematiky, zanalyzovat ji, uspořádat, vybrat to nejdůležitější, propojit to s naší legislativou a dobrou praxí, zpracovat podklady pro přednášku a studijní opory. A při tom všem jsem zjistila, že jde o oblast, která je jednak hodně široká, ale na druhou stranu hodně zajímavá a dobře strukturovaná. Samozřejmě člověk tohle všechno nedělá a ani nemůže dělat sám, konzultovala jsem celou problematiku s Pepou Včelákem, radila se s kolegy, vyhledávala informace v literatuře i na internetu. Současně v této době probíhaly práce v přípravném výboru pro Sekci veřejné správy, v návaznosti na cíle sekce se tvořila organizační struktura, diskutovalo se složení pracovních skupin. A docela logicky – na základě předpokladu – že je-li interní audit tím, kdo hodnotí vnitřní řídicí a kontrolní systémy, měly by vzdělávací i teoreticko-odborné aktivity směřovat nejen do oblasti interního auditu (sekundární systém), ale i do oblasti řídicího a kontrolního systému (primární systém). Následně tedy přišla další výzva: vést komisi pro primární systém. Protože už jsem měla právě díky základnímu kurzu přesnou představu, co je naplní a věděla jsem, že je to věc, která mne baví, tak tady už rozhodování nebylo tak složité.

Co má tedy komise za cíl?

Cíl komise navazuje na strategii ČIIA, Strategii Sekce pro veřejnou správu a Operační plán na rok 2010. Komise chce přispět k profesnímu rozvoji interních auditorů ve veřejné správě, k inovaci programů stávajících forem vzdělávání a chce se podílet na postupném vytváření komplexního kvalifikačního programu pro interní auditory ve veřejné správě. Kromě těchto „vzletných“ a oficiálních cílů chceme hledat cesty i ke zlepšení chápání a přijetí interního auditu, zejména z pohledu managementu ve veřejné správě, kde je ještě hodně často interní audit chápán jako „nechtěné dítě“. Víme, že tento cíl je velmi ambiciózní, ale nechceme na něj rezignovat.

Děkujeme za Váš čas a těšíme se na další zprávy z činnosti komise.

A čtenářům připomínáme, že všechny materiály k činnosti Komise pro primární systém dohledu jsou dostupné na webových stránkách ČIIA: www.interniaudit.cz/verejna-sprava/fm-c.php.

Děkuji za rozhovor

Rozhovor realizoval Ing. Daniel Häusler, ředitel kanceláře ČIIA

ČEHO SI PETR POVŠIML (NEJEN) V LEGISLATIVĚ

Po rekapitulaci období od předání mého posledního příspěvku do redakce časopisu *Interní auditor* mohu přidat i svůj hlas do pomyslné ankety k množství připravovaných regulačních návrhů a publikovaných dokumentů, a to i se vztahem k řídicímu a kontrolnímu systému a k internímu auditu. Přesto, že současná regulace směřuje často do oblasti bankovního podnikání, lze očekávat, že některé principy, například k úloze orgánů řízení a správy společností, mohou mít dopad i do dalších sektorů ekonomiky, ve kterých působí interní auditori.

V rámci stručné rekapitulace „pro nás“ zajímavých informací z prostředí regulace vám předkládám následující výběr:

Při pohledu do českého prostředí jsem zaznamenal, že v květnu 2010 Ministerstvo financí ČR připravilo a na své internetové stránce http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_ramcova_politika_mf_pro_ft_55552.html publikovalo dokument s názvem „**Rámcová politika ministerstva financí pro oblast finančního trhu**“, který vymezuje koncepční záměry ministerstva financí ve vztahu k finančnímu trhu. Cílem Rámcové politiky je lepší zprostředkování záměrů Ministerstva financí všem dotčeným subjektům a podpora transparentního prostředí pro podnikání a investování na finančním trhu. Přílohou tohoto dokumentu je „**Akční plán na rok 2010 s přesahem do roku 2011**“, která obsahuje konkrétní legislativní práce a opatření s přímou vazbou na Rámcovou politiku.

Při pohledu na zdroje ze zahraničí jsem zaznamenal, že počátkem června 2010 publikovala Evropská komise na stránce http://ec.europa.eu/internal_market/company/modern/corporate_governance_in_financial_institutions_en.htm pod číslem KOM(2010)284 tzv. Zelenou knihu „**Správa a řízení podniku ve finančních institucích a politika odměňování**“. Obsahem tohoto dokumentu, předloženému v konzultačním znění k námětům v termínu do 1. září 2010, je návrh opatření k zabránění případných selhání správy a řízení společnosti a k účinnějšímu řízení rizik v oblasti finančních trhů.

Z oblasti interního auditu – Mezinárodní institut interních auditorů (*The Institute of Internal Auditors – IIA*) publikoval aktualizované doporučení pro praxi 2060-1 „**Předávání zpráv vedení a orgánům společnosti**“ a několik nových doporučení pro praxi v řadě standardů 2300 Realizace zakázky a 2400 Předávání výsledků (konkrétně 2300-1, 2320-1, 2330.A1-2, 2400-1, 2440-2 a 2440.A2-1). Mezi nově publikovanými dokumenty jsem zaznamenal dvě praktické pomůcky, a to k **audit** **odměňování a benefitů manažerů, a k výkonu vedoucího interního auditu**. V edici *Global Technology Audit Guides (GTAG)*, přibyly v červnu 2010 dvě nové praktické pomůcky – **GTAG 14 k auditu uživatelských aplikací a GTAG 15 ke správě a řízení bezpečnosti informací**. Detailní znění těchto dokumentů můžeme najít na internetové stránce IIA <http://www.theiia.org/guidance/standards-and-guidance>.

V polovině července 2010 byla na internetové stránce Mezinárodní federace účetních (*The International Federation of Accountants – IFAC*) <http://press.ifac.org/news/2010/07/iaasb-proposes-enhanced-standard-on-using-the-work-of-internal-auditors> zveřejněna aktualita o návrhu Rady pro mezinárodní auditorské a ujišťovací standardy (*The International Auditing and Assurance Standards Board – IAASB*) na aktualizaci mezinárodních auditorských standardů **ISA 315 – Identifikace a vyhodnocení rizik a ISA 610 – Využití práce interních auditorů**, k připomínkovému řízení do 15. 11. 2010, s předpokládaným nabytím účinnosti k datu 15. 12. 2013.

Tak tolik rychlý přehled právních norem a dalších dokumentů, které by neměly uniknout oku interního auditora. O novinkách, které do metodiky řídicího a kontrolního systému a interního auditu přinese nadcházející období, se s vámi rád podělím v dalším vydání časopisu *Interní auditor*.

GOPAS NOVÉ TESTOVACÍ CENTRUM

Vážení kandidáti certifikačních zkoušek, koncem června tohoto roku byla zrušena smlouva o vzájemné spolupráci mezi počítačovým administrátorem certifikačních zkoušek Pearson Vue a testovacím centrem Digi Trade, zde v Praze. Neuplynul však ani jeden měsíc a s potěšením jsme vám mohli oznámit, že firma Pearson Vue si v Praze našla nové testovací centrum, firmu GOPAS, a.s.

Počítačová škola GOPAS, a.s. vznikla v roce 1992 a už od svého vzniku se soustředila výhradně na vzdělávání v oboru výpočetní techniky a manažerských dovedností. Důsledným dodržováním této strategie a kvalitou své činnosti se postupně vypracovala mezi nejuznávanější firmy v oboru. GOPAS nabízí své služby na českém a slovenském trhu a zároveň je členem místních i mezinárodních asociací a aliancí školicích firem. Díky tomu přináší na domácí trh nejnovější trendy i zahraniční zkušenosti. Současně se účastní mezinárodních projektů na implementaci nových technologií v nadnárodních společnostech. Kandidáti, kteří jsou zařazeni do certifikač-

ního procesu a z ČIIA e-mailem obdrželi tzv. Zmocňovací dopis, si mohou naplánovat termín vykonání zkoušek standardním způsobem. Přes webové stránky firmy Pearson Vue, tj. www.personvue.com, nebo kontaktovat pracovníka firmy GOPAS a individuálně si s ním domluvit volný termín (podrobnější informace lze získat na stránkách ČIIA, www.interniaudit.cz).

OBECNÝ PŘEHLED MOŽNÝCH CERTIFIKAČNÍCH ZKOUŠEK:

CERTIFIKOVANÝ INTERNÍ AUDITOR

Titul CIA je jedinou globálně akceptovanou certifikací interních auditorů, která nadále zůstává standardem a kterou držitelé demonstrují svou kompetenci a profesionalitu na poli interního auditu. Zkouška CIA se skládá ze čtyř částí, každá část obsahuje 100 otázek – výběr z možností a lze ji vykonat v českém nebo anglickém jazyce. Kandidáti mají 2 hodiny a 45 mi-

- nut na to, aby každou část vyplnili.
- I. část Úloha interního auditu ve správě a řízení společností, řízení rizik a kontrolních procesech
 - II. část Realizace interního auditu
 - III. část Analýza podnikání a informační technologie
 - IV. část Dovednosti řízení podniku

CERTIFIKOVANÝ PROFESIONÁL VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Certifikace CGAP byla navržena speciálně pro auditory, kteří pracují na různých úrovních ve veřejném sektoru – federální/národní, státní/krajská, místní, kvazi-vládní. Navíc je skvělým profesním doporučením, které interní auditory připravuje a kvalifikuje pro všechny výzvy, kterým v této náročné oblasti čelí. Zkouška CGAP testuje porozumění základům CSA, procesům, příbuzným oblastem jako je řízení rizik, kontrolní mechanismy a cíle podnikání. Je tvořena jednou částí, obsahuje 125 otázek – výběr z možností. Kandidáti mají 3 hodiny a 15 minut na to, aby test vyplnili. Zkoušku lze vykonat pouze v anglickém jazyce.

Gopas, a. s., Kodaňská 46, 101 00 Praha 10, tel.: +420 234 064 900-3, Fax: +420 234 064 949, info@gopas.cz

CERTIFIKACE PRO SEBEHODNOCENÍ ŘÍDICÍCH A KONTROLNÍCH MECHANIZMŮ

Certifikace CCSA je respektována těmi, kteří se věnují CSA. Je standardem, kterým držitelé demonstrují svou kompetenci a profesionalitu na tomto poli. Zkouška CCSA testuje porozumění základům CSA, procesům, příbuzným oblastem, jako je řízení rizik, kontrolní mechanismy a cíle podnikání. Je tvořena jednou částí, obsahuje 125 otázek – výběr z možností. Kandidáti mají 3 hodiny a 15 minut na to, aby test vyplnili. Zkoušku lze vykonat pouze v anglickém jazyce.

CERTIFIKOVANÝ AUDITOR FINANČNÍCH SLUŽEB

Certifikace CFSA hodnotí znalosti a dovednosti kandidáta v oblasti principů a praxe auditu v bankovníctví a pojišťovnictví a v oblasti finančních služeb a cenných papírů. Kandidáti si mohou pro zkoušku vybrat kteroukoli z těchto oblastí, bez ohledu na své současné zaměstnání. Titul CFSA je respektovanou certifikací pro ty, kteří se věnují FSA. Je standardem, kterým držitelé demonstrují svou kompetenci a profesionalitu na tomto poli. Zkouška CFSA testuje porozumění základům FSA, procesům, příbuzným oblastem, jako je řízení rizik, kontrolní mechanismy a cíle podnikání. Je tvořena jednou částí, obsahuje 125 otázek – výběr z možností. Kandidáti mají 3 hodiny a 15 minut na to, aby test vyplnili. Zkoušku lze vykonat pouze v anglickém jazyce.

PŘÍPRAVNÉ KURZY KE ZKOUŠKÁM CIA

Také ve druhém pololetí tohoto roku Český institut interních auditorů zahajuje přípravu na certifikační zkoušky CIA, kde si mohou potenciální kandidáti procvičit vzorové otázky. Je připraveno celkem 120 otázek a pod odborným vedením zkušených lektorů jsou účastníci kurzu seznámeni se správnými odpověďmi. V případě zájmu kontaktujte paní Magdu Barnatovou, tel. +420 224 920 332.

PŘÍPRAVNÝ KURZ KE ZKOUŠKÁM CIA

Již tradičně, dvakrát do roka, zveme kandidáty CIA na tzv. Přípravný kurz ke zkouškám, kde se mohou praktickým cvičením vzorových otázek přeložených do češtiny připravit na složení jednotlivých částí zkoušky. Na každou část zkoušky jsou vyhrazeny dva dny, kde se procvičí celkem 120 vzorových otázek a zkušení lektoři seznámí účastníky se správnými odpověďmi.

PODZIMNÍ TERMÍNY:

8.–9. listopad 2010

I. část

Úloha IA ve správě a řízení společnosti, v řízení rizik a v řídicích a kontrolních mechanismech

11.–12. listopad 2010

II. část

Realizace interního auditu

15.–16. listopad 2010

III. část

Analýza podnikání a informační technologie

18.–19. listopad 2010

IV. část

Dovednosti řízení podniku

INFORMACE PODÁ

Magda Barnatová, barnatova@interniaudit.cz, tel.: 224 920 332, l. 28

ÚČETNÍ PORADCE / ÚČETNÍ PORADCE PRO SPRÁVU MĚST A OBCÍ

Společnost MBM Trans s.r.o. je distributorem informačního softwaru Účetní poradce, který je po obsahové stránce tvořen Svazem účetních a po stránce softwarové realizován společností MP-Soft. Tento osvědčený poradenský systém již více než 15 let využívají tisíce uživatelů, mezi které patří např. Ministerstvo financí ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Coca-cola HBC Česká republika, s.r.o., PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o.

„Poradenský systém Účetní poradce je především obrovským množstvím informací, zpracovaných přehlednou formou“

ÚČETNÍ PORADCE

Poradenský systém Účetní poradce je především obrovským množstvím informací, zpracovaných přehlednou formou, využitelných při práci každého ekonomy, účetního, auditora, daňového poradce atp. Je to nejenom databáze právních předpisů, norem, standardů a metodických pokynů, ve kterých lze velmi snadno a efektivně vyhledávat tak, abyste se bez listování nejrůznějšími příručkami a právními normami nebo složitého vyhledávání na internetu dostali okamžitě přesně k těm informacím, které právě potřebujete,

ale obsahuje navíc i účetní a daňovou metodiku.

- více než 4500 výkladů řešených formou otázek a odpovědí odborníků Metodické sekce Svazu účetních, z oblasti účetnictví a daní
- 15 odborných manuálů k vybraným komplexním tématům
- přehledné rejstříky předpisů
- výkladový rejstřík ekonomických pojmů
- jednoduché ovládání
- automatické aktualizace po internetu
- aktualizace na médiu
- stavebnicové rozšiřování základního systému
- fulltextové vyhledávání slov, slovních spojení a frází

Účetní poradce je nabízen v různých verzích základního systému, případně je možné ho doplnit o specializované moduly Kapitálový trh, Majetek, Mezinárodní regulace účetnictví a daní, Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a Účetní a daňová judikatura.

ÚČETNÍ PORADCE PRO SPRÁVU MĚST A OBCÍ

Nyní uvádíme na trh nový specializovaný informační systém, Účetní poradce pro správu měst a obcí navržený pro podporu účetní reformy v oblasti veřejných financí, která byla zahájena v roce 2010. Tato nová verze osvědčeného poradenského systému je určena speciálně pro územní samosprávné celky, městské a obecní úřady, příspěvkové organizace, školy a zdravotnická zařízení, jejichž zřizovatelem je kraj nebo obec, a další vybrané účetní jednotky. Účetní poradce je bezesporu nedocenitelným pomocníkem pro práci ekonomů, účetních, auditorů, právníků a dalších profesí v podnikatelské i státní sféře.

Více informací o jednotlivých produktech, možnost stažení demo verzí i možnost nákupu naleznete na www.mbm.cz.

S našimi systémy se můžete seznámit na Odborném semináři

- **ÚČETNICTVÍ VEŘEJNÝCH FINANCÍ**

16. září, Kongresové centrum Brno

30. listopadu, Hotel DAP, Praha

nebo

- **SETKÁNÍ UŽIVATELŮ 2010**

17. září, Kongresové centrum Brno

24. listopadu, Hotel DAP, Praha

ÚČETNÍ PORADCE

softwarový informační systém pro správu měst a obcí

územní samosprávné celky, městské a obecní úřady, příspěvkové organizace, školy a zdravotnická zařízení, jejichž zřizovatelem je kraj nebo obec a další vybrané účetní jednotky

MBM Trans

SVAZ ÚČETNÍCH

MP SOFT

ATESTAČNÍ KURZ

REFORMA FINANČNÍHO ÚČETNICTVÍ VF – CSÚIS

kontakt:sindelarova@internaudit.cz

TERMÍN

11.–13. října 2010

ČÍSLO

12. běh

PŘEDNÁŠKA

09.00–16.00 hodin

PŘEDNÁŠEJÍCÍ

Ing. Danuše Prokúpková Auditor, člen Výboru Komory auditorů ČR pro veřejný sektor; Zapsána v seznamu KAČR pod. osvč 0712

URČENO PRO

Interní auditory ve sféře veřejných financí, a další pracovníky managementu, kteří potřebují ke své práci spolehlivou orientaci v účetním systému pro zvládnání odpovídajícího způsobu řízení a kontroly.

ZAMĚŘENÍ KURZU

Obsah semináře je zaměřen na představení cílů a poslání reformy účetnictví, na informační systémy a jejich využití v řídicí a kontrolní praxi. Úkolem je srozumitelným způsobem seznámit různě orientované uživatele, jak se zásadními principy, na kterých je účetní systém organizován, tak s obsahem účetních a finančních výkazů, jakými je Rozvaha, Výsledovka a Výkaz o plnění rozpočtu se strukturou vykazovaných dat, jejich charakteristikou a poukazem na vnitřní vazby. Případová studie bude zaměřena na konkrétní případy z praxe. Posлуhači budou mít příležitost zúčastnit se diskuze na témata, která jsou pro praxi důležitá, a budou zodpovězeny dotazy.

CÍL SEMINÁŘE

Posлуhači získají spolehlivou orientaci v nově nastaveném systému účetnictví jak státu, tak jednotlivých účetních jednotek, a to tak, aby jeho výstupy uměli používat v řídicí a kontrolní praxi.

PROGRAM

- Podstata, cíl a poslání reformy účetnictví pro řádnou správu a řízení veřejných subjektů
- Informační systémy CSÚIS a zdroje informací – propojení, vzájemné vazby, nároky na systémy
- Základy finančního účetnictví, zásady a principy
- Vybraná ustanovení právního rámce, Zákona o účetnictví, nové Vyhlášky 410/2009 Sb., a Českých účetních standardů
- Požadavky na vedení účetnictví
- Požadavky na sestavení účetních výkazů
- Další požadavky
- Základní (stavební) metodické prvky účetnictví
- Uvedení základních souvztažností v příkladech, problémové okruhy
- Vybrané účetní metody a jejich dopad na strukturu aktiv a pasiv, a tvorbu hospodářského výsledku
- Využití výstupů finančního účetnictví
- Forma a obsah účetních výkazů
- Stručná analýza výkazových a mezivýkazových vazeb
- Interpretace zobrazených výsledků
- Vyhodnocení výsledků provedené analýzy a využití pro řízení rizik, strategii a kontrolu
- Případová studie

MÍSTO KONÁNÍ

Karlovo nám. 3
120 00 Praha 2

CENA

člen ČIIA

4 800,- (s DPH 5 760,-)

nečlen ČIIA

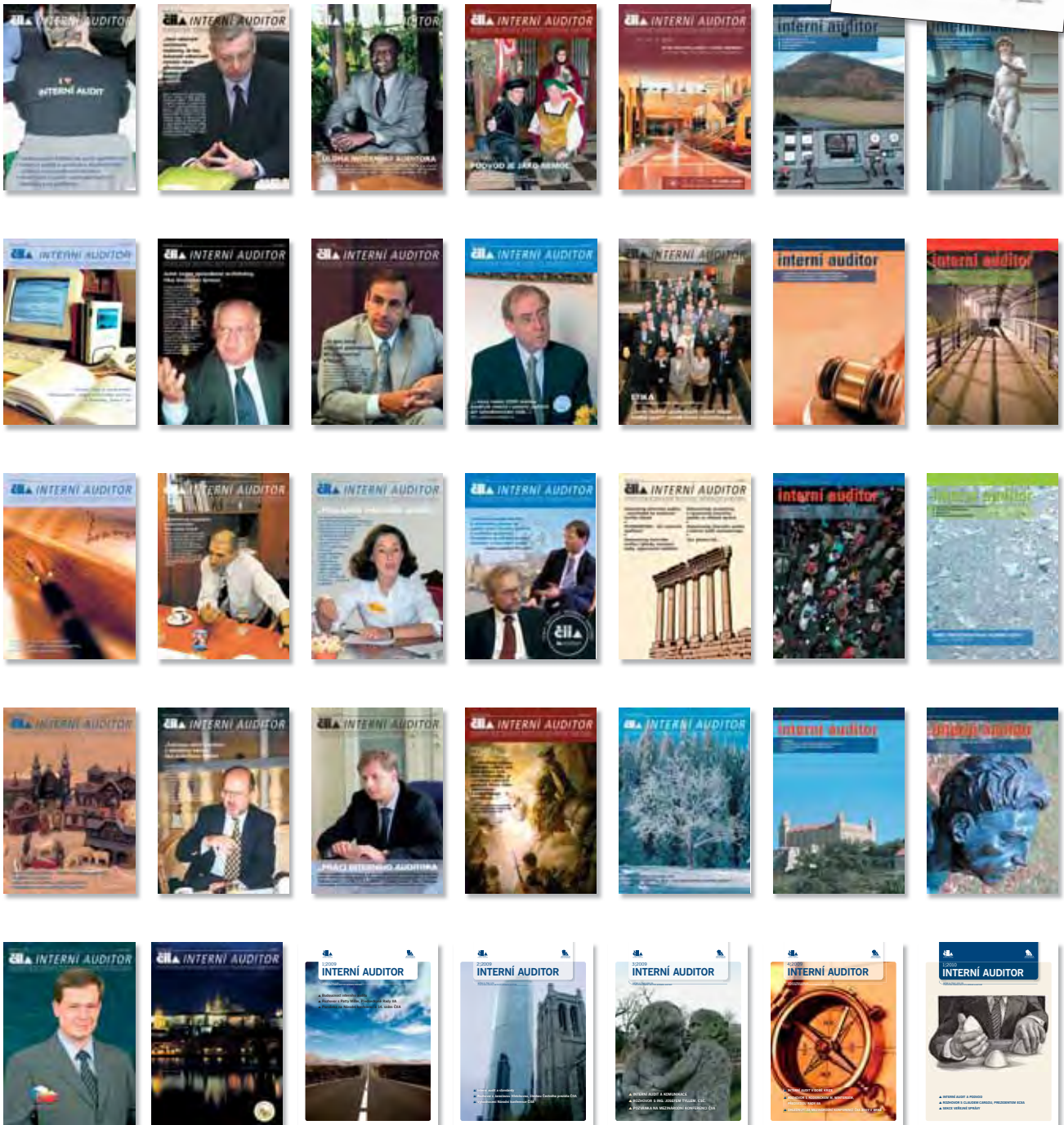
5 800,- (s DPH 6 960,-)

SEMINÁŘE / KURZY

CESTA ČASOPISU...

15 let ČIIA =
57 čísel časopisu *Interní auditor*

Z JEDNÁNÍ RADY ČIIA

V období od června do srpna Rada ČIIA zasedala každý měsíc, včetně prázdninových. Základními tématy byly oblasti s mezinárodním aspektem – Mezinárodní konference v Praze (listopad 2010) a také situace s testovacím centrem CIA a dalších zkoušek v České republice. V červnu nám Mezinárodní institut interních auditorů (The IIA) potvrdil, že byla ukončena spolupráce s dosavadním provozovatelem testovacího centra v České republice pro mezinárodně uznávané zkoušky (např. CIA). Současně jsme aktivně zdůrazňovali do The IIA nutnost co nejdříve najít nového provozovatele, aby čeští uchazeči nemuseli cestovat za zkouškami do zahraničí, přičemž v průběhu července již byla situace vyřešena – novým provozovatelem je společnost GOPAS (*více viz str. 30*).

Dále Rada ČIIA byla seznámena se závěry z workshopu ke vzdělávání a byly definovány konkrétní cíle, termíny a postupy pro dosažení neustálého zlepšování systému vzdělávání a organizace seminářů na ČIIA. Konkrétní výstupy budou již promítnuty do přípravy nového Katalogu pro 1. pololetí 2011.

Velmi důležitou aktivitou je advocacy interního auditu, přičemž v této oblasti Rada navazuje na vystoupení J. P. Garritta a byl vyhotoven seznam základních a klíčových partnerů ČIIA, se kterými chceme dále rozvíjet spolupráci.

Zástupci Sekce veřejné správy (SVS) průběžně informovali o činnosti SVS, nových akcích – semináře, kulaté stoly. Zejména byl kladen důraz na realizaci akcí v regionech.

Rada ČIIA byla také seznámena s přehledem dodavatelů, se kterými spolupracuje kancelář ČIIA. Je to jeden z úkolů vyplývajících z VIZE ČIIA a výsledkem je efektivní nastavení dodavatelско-odběratelských vztahů. Rada ČIIA také schválila nově aktualizovaný Statut redakční rady časopisu a internetu. Přeji vám všem krásné prožití podzimního času a v prosincovém vydání nashledanou.

▲
Daniel Häusler

NOVÍ ČLENOVÉ ČIIA

- ▲ Ing. Wojtyła Tomáš, MBA, KPMG Česká republika, s.r.o. – individuální člen
- ▲ Ing. Branda Jaroslav, Ministerstvo zdravotnictví ČR
- ▲ Ing. Jelínek Petr, Telefónica O₂ Czech Republic, a.s.
- ▲ Bc. Švarc Milan, Plzeňský kraj
- ▲ Ing. Kobida Erik, D.A.S. poisťovna právnej ochrany, a.s.
- ▲ Ing. Kobza Petr, Česká národní banka
- ▲ Bc. Mlejnek Zdeněk, Aero Vodochody a.s.
- ▲ Bc. Šilpochová Marie, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- ▲ Mgr. Zelenka Petr, Generální ředitelství cel
- ▲ Kopecká Taťána, Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa, a.s.
- ▲ Ing. Mečířová Petra, Státní fond životního prostředí
- ▲ Ing. Kušnieriková Tatiana, Mondi SCP
- ▲ Ing. Škvor Jiří, Komerční banka
- ▲ Ing. Nejedlá Iva, Raiffeisenbank, a.s.
- ▲ Ing. Volšíková Jana, Robert Bosch odbytová s.r.o.
- ▲ Mgr. Rajmová Andrea, METRO AG Německo
- ▲ Mgr. Hrubý Jan, Ministerstvo zemědělství ČR
- ▲ Ing. Rýdl Aleš, Česká průmyslová zdravotní pojišťovna
- ▲ Ing. Durczoková Ivana, Moravskoslezský kraj
- ▲ Ing. Štefanková Blanka, Moravskoslezský kraj
- ▲ Ing. Čtvrtlík Miroslav, Katastrální úřad pro Olomoucký kraj
- ▲ Ing. Petr Putnioř, Český rozhlas
- ▲ Ing. Tomáš Hliněný, Státní zemědělský intervenční fond
- ▲ Zuzana Keményová, Economia, a.s.
- ▲ Ing. David Höfer, Individuální člen
- ▲ Ing. Anna Velíšková, Město Písek
- ▲ Schmidtová Barbara, Statutární město Havířov

Petr Švub

Software Tools

The Author describes in his article use of software tools in internal audit and their benefits regarding improvements in methods and techniques. The tools are either for audit management or for support during the audit performance. In this article the author discusses the software for audit management. He describes use of SW tools in the whole audit process. He also thinks of the question if to purchase package solution or to develop solution based on the needs of the organisation. He also reminds of points no to forget when deciding about the software purchase.

Pavĺína Němcová

IDEA – Use in Internal Audit

The author describes her experience with software IDEA during the realization of internal audit.

Jaromír Jiroudek

Good (Autumn) Wind in the Technology Sails

The author familiarizes with news which are offered by the SW SymSurre for support continual monitoring. Also news in the SW IDEA are introduced.

Věra Fialkova, Pavel Sitta

Once Upon a Time or How the Internal Auditor Came by Software

The authors describe how to decide which audit software use and how to use it.

Oldřich Kovř

Factors which Lead Me to the Choice.....

The author describes reasons for SW selection. The software supports and coordinates the internal audit. At the same time he recommends what to take into consideration when selecting the software.

Friend or Foe

This interesting article focuses on very actual topic of risks associated with the use of social networks and how these risks should be approached by the companies and internal auditors.

Anna Velíšková

Breach of the Budgetary Discipline

The author describes her internal audit experienced at the municipal authority. The author discusses the dilemma of internal auditor who must perform at the same time also inspections (control activity).

Interview with the Mayor

The Mayor of the city of Kutna Hora answers the questions focused on the internal audit function and area of internal control system.

Interview with Ing. Eva Janouskova

The author describes activities and outcomes of the Working Group for Primary Control System of the Public Sector Section.

Petr Kheil

Peter Noted

This is next issue of the regular column which provides useful information especially from the legal area and regulation relating to management and control system and internal audit activity. The aim is not to provide a complete list of issued laws and regulations and other documents, but more to remind about useful sources of information. The author summarizes briefly selection of recently issued laws and other documents from.

Gopas new testing centre

CIA and other exams are now taken in the new testing centre – in the company Gopas.

Interní audity smluv

Auditujete smlouvy, které hrají strategickou roli při podnikání vaší společnosti?

Uzavírá vaše společnost smlouvy s vyznanými finančními objemy či právními riziky? Umíte odpovědět na otázky, zda vaše společnost efektivně řídí portfolio uzavřených smluv? Jaké potenciální úspory skrývají tyto smlouvy? Mohou vystavit vaši společnost významným rizikům?

Díky důsledné revizi smluv můžete vaší společnosti pomoci lépe kontrolovat rizika a ušetřit významnou část nákladů. Výsledky auditu mohou být základem pro posílení pozice při dalším vyjednávání se strategickými dodavateli nebo jinými smluvními partnery.

V oblasti auditů smluvních vztahů se věnujeme:

- ▶ hodnocení rizik významných smluv a dohod
- ▶ posouzení dodržování smluvních podmínek (např. slevy, podmínky dodání, provize a odměny)
- ▶ hodnocení nastavení procesů a kontrolních mechanismů při řízení portfolia smluv
- ▶ identifikace potenciálních úspor

Zaměřujeme se na služby v této oblasti napříč všemi odvětvími. Nejčastěji provádíme hodnocení:

- ▶ nákladů IP licencí, licenčních a dalších poplatků
- ▶ marketingových a reklamních smluv (např. nároky na odměny a provize)
- ▶ smluv v distribučních řetězcích a dodavatelsko-odběratelských vztazích
- ▶ smluv týkajících se outsourcovaných služeb
- ▶ portfolia zahraničních kontraktů

Kontakt: Jan Fanta
Partner, Risk Advisory Services
Ernst & Young
Tel.: +420 225 335 274
E-mail: jan.fanta@cz.ey.com
www.ey.com/cz

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

KONTAKTNÍ ÚDAJE

Český institut interních auditorů
Karlovo náměstí 3
120 00 Praha 2

INFORMACE

Telefon: 224 920 332
E-mail: ciaa@interniaudit.cz
www.interniaudit.cz

KATALOG AKCÍ ČIAA 2., pol. 2010

KATALOG AKCÍ,
seminářů a přednášek pořádaných
ČESKÝM INSTITUTEM INTERNÍCH AUDITORŮ, o. s.
září–prosinec 2010

„Poradíme Vám
s osobním účtem tak,
abyste platili jen za to,
co opravdu využijete.“

Lenka Veselá, bankovní poradkyně

ČESKÁ
SPORITELNA
Jsme Vám blíž.

Klienti a květiny se podobají v jedné věci – každý potřebuje něco trochu jiného. Proto Vám nabízíme osobní účet, který společně nastavíme podle Vašich přání. Zaplatíte tak jen za to, co opravdu využijete. S Osobním účtem České spořitelny můžete mít všechny výběry z bankomatu České spořitelny zdarma. Zastavte se v kterékoliv pobočce České spořitelny a založte si svůj osobní účet ještě dnes nebo nás navštivte na www.csas.cz/osobniucet.